

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., SUBATA, SAUSIO (January) 18 d. 1919m.

Copy 2c.

No. 15

Bolševikai prašo taikos.

Liebknechtas užmuštas.

Kontr-Revoliucija Rusijoje.

Daug areštų Budapešte.

BOLŠEVIKAI PRAŠO TAIKOS.

Londonas, sausio 17 d. —Maxin Litvinoff, buvęs bolševikų ambasadorius Londone, pasiuntė notą prezidentui Wilsonui, kurioje praneša, kad Bolševikų valdžia Rusijoje yra prisirengusi sustabdyti savo pasaulinę propagandą, jeigu taktiniai sutiks pradėti taikos derybas, sulys laikraščio Social Demokraten pranešimo.

LIEBKNECHTAS UŽMUŠTAS. Berlinas, sausio 16 d., via London, sausio 17 d. Karl Liebknecht ir Rosa Luxemburg, du vyriausiu vadu Spartakų ir abu aktyvus platiniame bolševikiškos propagandos Vokietijoje, likosi užmušti, oficialiskai pranešta šiandien.

Liebknechtas ir Rosa Luxemburg likosi suareštuoti 9 v. 30 m. vakare Wilmsdorfo dalyje mieste.

Zinios apie jų areštą greitai išsiplatino ir sutraukė didžiausias minias žmonių.

Liebknechtą išvedė per šonines duris ir jis buvo persergėtas, kad jį nušaus, jeigu jis bandys pabėgti. Jį pasodino į motorinį karą. Minios žmonių sulaukė karą ir nežinomas žmogus traukė Liebknechtui į galvą, nuo ko jis apsiplieskė kraujais. Ant galo pasisekė minias išsklaidyti ir karas galėjo važiuoti. Netoli Neneze Tiergarten automobilus suložo ir aficieras paklausė Liebknechto ar jis galėtų pėsčias eiti keletą gatvių, pakol jie gaus kitą automobilį, ant ko Liebknechtas atsakė, kad jis gali. Praėjus apie penkiasdešimts žingsnių, Liebknechtas pradėjo bėgti. Jis saisi atsakė sustoti ir keletas kareivių šovė į jį. Kulka patalė į pečius ir jį užmušė ant vietos.

Aficierai, kurie lydėjo Liebknechtą ir Rosa Luxemburg, kada jie likosi užmušti, tapo suareštuoti. Likosi pranešta, kad ypač, surištos su užmušimu Spartakų vadų, bus sunkiai nubaustos.

KONTR-REVOLIUCIJA RUSIJOJE.

Helsingfors, Finlandija, sausio 17 d. Zinios iš Revelio praneša, kad kontr-revoliucija prasidėjo Petrograde. Bolševikų armija iš Estonijos skubiai traukiasi rytų pusėn.

DAUG AREŠTŲ BUDAPEŠTE

Berne, Šveicarija, sausio 17 d. Zinios iš Vengrijos apšaukto cionai praneša, kad didelis politiškas bruzdėjimas prasidėjo Vengrijoje ir kad padėjimas Count Karolyi kaip prezidento respublikos nėra pilnai užtikrintas.

Socialistai labai darbuojasi. Pranešama, kad policija Budapešto suareštavo 3,000 nužuriamų svetimsalių ir jiems paliepta apiešti šalį. Bolševikų vadas Samueli, pranešama, yra suareštuotas.

"NEPASIRASYSIU SPĖKOS TAIKA" — SAKO EBERT.

Amsterdamas, sausio 17 d. Zinios iš Berlio praneša, kad Vokietijos premieras Ebert grumoją greičiau rezignuoti, negu priimti atsakomybę už pasirašymą po "atiką spēkos."

Dabar, kada Berlinas yra ramesnis, politiškai vadai yra labai susirupinę, kad, pakol Berlinas buvo vilnyse anarichijos talkininkai šaltai žiūrėjo ir tęsė savo taikos darbą. Berlio laikraščiai Zeitung am Mittag ir Dusseldorf Nachrichten ir kiti vienu balsu šaukia tą patį:

"Ką mes darome ir darome dėl taikos? Musų priešai smarkiai darbuojasi. Mes nieko neveikiam, bet kariavome su banditais. Kada laikas ateis mes pamatysime, kokį pragaištingą efektą padarė mūsų neveiklumas. Musų priešai rengia nukopotą ir sausą taikos sutartį. Kada ji bus užbaigta, mums nebus pavelti diskusuoti, bet turėsime priimti išlygas, kokias jie norės uždėti ant Vokietijos."

Atrodo, kad Vokietija padarys desperatišką bandymą apgauti talkininkus. Ji nėra prisirengusi priimti išlygas, kurios jai bus pasiūlytos.

Suprantama, kad Count Brockdorf-Rautzan ir premieras Ebert remis tuomi, kad Vokietija priėmė Wilsono keturiolika punktų, jie atsakys pasirašyti taikos sutartį, jeigu ji nebus sulys tų punktų bei permaininga.

Premieras Ebert nuėjo dar toliaus sakydamas, kad, jeigu Vokietija negaus ankstyvos ir teisingos taikos, jis rezignuos, nes jis nenori imti atsakomybės už pasirašymą po "taiką spēkos."

Miegok saldžiai... Galesi ir neprabusti.

TALKININKAI DARBUOJASI ODESSEJOJE.

Londonas, sausio 17 diena. Specialis korespondentas iš Pietinės Rusijos praneša, kad Odesa yra pilna talkininkų judėjimo. Jis praneša, kad "Francuzijos kareiviai ir zua-vų daug randasi Odessejoje ir kavalerija su orlaiviais pradeda pributi. Tikimasi, kad daugiaus transportų pribus iš Saloniki.

Francuzijos kariški laivai Mirabeau, Justice, Ernest Renan ir Jues Michelet, taipgi Anglijos kariškas laivas Graf-ton ir Italijos Rome rāndasi Odesos porte. Kalbos premiero Clemenceau ir Pichon, Francuzijos užrubežinių reikalų ministerio, likosi entuziastiškai priimtos Odessejoje. Nurodoma yra cionai, kad be talkininkų pagalbos sutvėrimas pastovios ir atsakančios valdžios Rusijoje, nėra galima.

Kongresas pietinių zemstų, kuris buvo laikomas Simferopolio, išnešė rezoliuciją priešingą bolševikams ir prijaunanti, kad būtų sugrąžinta monarchija. Taip vadinami "populiariški socialistai" išnešė panašią rezoliuciją."

JAPONIJA IŠTRAUKIA KARIUMENĘ.

Vladivostokas, sausio 16 d. Sulys paskelbtų planų cionai, dešimts tukstančių Japonijos kareivių bus sugrąžinti Japonijon. Pabaigoje šio niėnėsio paskutiniai kareiviai bus apšaudyti Rusiją.

CLEMENCEAU UŽSIPULDINĖJIMAI PARODO CENZURĄ.

Paryžius, sausio 17 d. Premieras Clemenceau atstovų bu- te šiandien davė persergėjimą prieš neteisingus pranešimus apie Taikos Konferenciją, ci- tuodamas kaip pavyzdį kable gramą, adresuotą laikraščiui New York Tribune. Jis pasakė:

"Aš mačiau vakar telegramą adresuotą New York Tribune, kurioje pranešama, kad Prezidentas Wilsonas grumoją ištraukti visus kareivius ir pats pasitraukti, jeigu jo ne- kurie reikalavimai nebus iš- pildyti. Kada šį rytą aš parod- dziau tą telegramą Preziden- tui Wilsonui, tai jis man atsa- kė: "Kokia begėdiška neteisybė."

Kada šis pranešimas likosi parodytas redaktoriui New York Tribune, tai jis pasakė:

"Tribune neaplaikė panašio pranešimo iš Paryžiaus."

Iš to incidento pasirodo, kad, nežiūrint užtikrinimui Francuzijos valdžios, kad ji necenzuruos Amerikos korespondentų pranešimų, ji atbu- lai elgiasi ir Amerikos ko- respondentų Paryžiuje yra cenzuruojamos ir po šiai die- nai ir, gali būti, sulaukimos Francuzijos valdininkų.

Paryžiaus pranešimas pa- rodo, kad kablegrama adresu- ta New York Tribune buvo parodyta Prezidentui Wilsonui ir aišku, kad ji buvo su- laikyta prisakymu Francuzi- jos valdžios.

ERZBERGER PROTESTUOJA

Basel, sausio 17 d. Protes- tai prieš sąlygas, uždėtas ant Vokietijos talkininkais prail- ginime taikos sutarties buvo padaryti per Mathias Erzber- ger, vieną iš Vokietijos tai- kos sutarties delegatų, marša- lui Foch, vyriausiam talkinin- kų delegatui, kuris dabartinia- me laike randasi Trevese.

Laikė konferencijos prane- šama, Erzberger paklausė maršalo Foch, kada bus nuim- ta blokada Vokietijos, kada vokiečių kariški belaisviai bus paliuosuoti ir kada pūlimina- rė sutartis taikos bus pasira- šyta.

PRAILGINO TAIKOS SUTARTĮ.

Amsterdamas, sausio 17 d. Zinios iš Berlio apšaukto cionai praneša, kad taikos su- tartis tarp Vokietijos ir tal- kininkų likosi prailginta, su- tartis tame dalyke likosi pa- sirašyta Mathias Erzbergeru Vokietijos taikos sutarties de- legatu Trevese, vėliai sereidoje

RIAUSĖS PETROGRADE.

Stockholmas, sausio 15 d. Zinios iš Petrograde apšauk- tos šiandien praneša, kad di- delės riaušės kilo Petrograde. Minia iš apie 10,000 ypatų surėngė demonstracijas ir mar- šuodami gatvėmis reikalavo duonos. Bolševikų kareiviai, kurių daugumą sudaro latviai, pradėjo šaudyti į demonstran- tus. Daug ypatų užmušta ir sužeista.

BOLŠEVIKAI ŽENGIA PIRMYN.

Londonas, sausio 17 d. Ar- mija Sibiro bolševikų, suside- danti iš 120,000 kareivių, ku- ri žengia ant Orenburgo, ran- dasi septyniolikos dviejo- se myliose nuo šio miesto, su- lyg aplaikyto šiandien praneši- mo.

Talkininkai pristato ginklus kaip galima greičiau gen. De- nekin, kuris vadovauja rusų liuosnorių armija nuo Dono iki Kaukazo. Apskaitliuojama, kad bolševikų armija su- siveda i 140,000 kareivių, ku- ri kariauja prieš gen. Dene- kin.

Finlandijos kareiviai, kurie sustiprina estonus netoli Re- velio, atstumė bolševikų armi- ją ant trisdešimts mylių.

HOLLANDIJA BIJOSI REVOLIUCIJOS.

Amsterdamas, Sausio 16 d. — Het Volk sako, kad at- sižvelgiant į paskalas apie grė- siantį kilimą revoliucijos Hol- landijoje, miltariška gvardija li- kosi pastatyta prieš miesto sa- lę ir telegrafo kontorą Ley- dene, kuris randasi pusiauke- lyje tarp Amsterdamo ir Rot- terdamo.

LENINAS ISPANIJOJE.

Madrid, sausio 17 d. Mad- rido laikraščiai praneša, kad Nikolai Lenine, bolševikų pre- mieras Rusijoje, buvo vienas iš daugelio rusų, kurie šiomis dienomis pribuvo Barcelonan.

ATRADO KALTAIS 46 I. W. W.

Sacramento, Cal., Sausio 16 d. — Visi keturias de- šimts šeši I. W. W. nariai ap- kaltinti konspiracijoje atrasti kaltais Suvienytų Valstijų distrikto korte.

DIDELIS CAISRAS.

Philadelphia, Pa., Sausio 16 d. — Kilus eksplozijai ant lai- ves Roald Amundsen pagim- de gaisrą, kuris suvainaika dau- giaus milijono doliarų vertes aliejaus Atlantic Refining kompanijos. Vienas darbinin- kas šoko į Delaware upę, kad išsigelbėti nuo degančio alie- juos ir prigerė. Deveni kiti darbininkai likosi nuvežti į li- gononutį smarkai apdeginti.

Vienas ar daugiau iš jų mirs.

GELBĖS RUMUNIJAI.

Londonas, sausio 17 diena. Anglijos užrubežinių reikalų departamentas pasiuntė tele- gramą Anglijos ministeriui Bucharešte tokio turinio:

"Anglijos ir Suvienytų Val- stijų valdžios kuogreičiausiai paėmė veikimą su tikslu, kad reikmenis pributų Rumuni- on ir yra apsvartoma, kad ji gautų finansiską kreditą dėl maisto pirkimo, talkininkų vy- riausių tarybų pagalbos, kuri randasi dabartiniame laike Paryžiuje.

Valdžia ir žmonės Rumuni- jos gali būti užtikrinti, kad Taryba pasistengs, kad pagal- ba Rumunijai būtų suteikta, kaip galima greičiausiai."

RUSIJOS KEBLUS PADEJIMAS.

Paryžius, sausio 17 d. Ru- sijos klausimas yra vienas iš svarbiausių kurį turi išristi Augščiausia Taryba Taikos Konferencijos. Klausimas da- bartiniame laike yra daugiau- siai sukoncentruotas kaip ir kada Rusija turi būti daleista Taikos Konferencijon, nes opi- nija konferencijos ratelituose yra, kad Rusija turi būti at- stovaujama Taikos Konferen- cijoj.

Apsimainymas infirmacio- mis, kokios turi įvairios val- stijos, manoma, pagelbės iš- aiškinti padėjimą iki nekurio laipsnio ir tikimasi, kad gal- tinai jis bus išristas diskui- jose, kurios tęsis subatoje.

VOKIEČIAI APLEIDO MITAVĄ.

Londonas, sausio 17 d. Vo- kietijos valdžios bevielinis pra- nešimas, perimtas cionai pra- neša, kad vokiečių kareiviai sausio 13 d. apleido Mitavą. Pirmas atskiras tautiškas Stei- giamas Susirinkimas susiva- žiavo sereidoje į Karlsruhe. Žmonių ministeriai formalis- kai perdavė savo mandatus Steigiamam Susirinkimui, ku- ris prašė jų, kad jie tęstų sa- vo administraciją.

SUAREŠTAVO KAUTSKY.

Baselis, sausio 17 d. Karl Kautsky, buvęs sekretorius užrubežinių reikalų ministeri- joje Eberto valdžios ir vėliaus, kaip pranešama, rėmėjas Lieb- knechto, likosi suareštuotas Berline šiandien išryto. Vė- liaus jis likosi paliuosutas.

LENKAI GRESIA BROMBERGUL.

Amsterdamas, sausio 16 d. Lenkų legionieriai pasivarė pirmyn ir dabartiniame laike randasi už dviejų ir pusės my- lios į rytus nuo Brombergo, provincijoj Poznaniaus, sulys aplaikyto pranešimo į Berlio laikraštį Vossische Zeit- ung.

NAUJOS BETVARKĖS BERLINE.

Berlinas, sausio 17 d. Mu- šiai gavėse atsinaujino ši- andien išryto. Laikė nakties laug buvo šaudyta nuo stogų ir per langus.

Nakties laikų yra labai pa- vojinga vaikščioti gatvėmis, jeigu neturi palindijimų nuo valdžios ir Spartakų. Dalis užrubežinių reikalų departa- mento likosi paversta į Rau- donojo Kryžiaus stotį.

ORAS.

Chicagoje ir apilinkėje: Subatoje: Giedra, maža Nedėlioje: Giedra, maža permaina temperaturoje. Vidutiniškai vėjai vakarų pusės. Saulėtekis 7 v. 14 m.; Saulėleidis 4 v. 47 m. Mėnulis užtekės 7 v. 42 m. vakare. Buvo augščiausia temperatu- ra 43 laipsniai 3 val. po pie- tų. Žemiausia temperatūra 33 laipsniai 5 val. rytmetyje.

SAVAITINĖ KARĖS APŽVALGA

Rašo L. Šernas.

Boševikizma nepasekminga karė pirmiausia pagimdė Rusijos rytuose ir Sibirijoje, taigi tolimosiose rytuose; dabar vienok rytuose boševizmas nyksta, arba, geriau sakant, jis keliai į vakarus. Net Rusijoje, kaip galima manyti, jis eina silpnyn, nes pačių boševikų eilėse kyla vaidai, o vaiduose juk nieks netarpsta. Rusijoje, kaip rodosi, partijos vadovystė perėjo pilnai į žydų rankas: nuo vadovavimo žydai išėdė tikrus rusus; net partijos vadovus ir jos sutvėrtus rusus; žydas Trockys suarėstas rusų Lenin už neva jo nuolankumą kitoms partijoms ir norą su jomis taikytis ir norą į valdžios eiles pakviesti ir atstovus kitų partijų.

Rusijoje boševikai dar laikosi, bet kaip tvirtai, tikrai nežinia, vienok matyt netvirkiausiai, nes ramiai, tvarkoj laikytis negali, kas yra silpnimo ženklas. Pradžioje, kaip rodosi, boševikai turi pasisekimų, bet kad jie griebiasi žiaurumo, tai tas jau rodo jų silpnumą; jie stengiasi apvaldyti kuodaugiausiai svetimų kraštų, bet tų kraštų gyventojų nemoka prie savo idėjų patraukti, todėl nei jų valdžia apvaldytuose kraštuose negali tvirtai, pastoviai laikytis.

Boševikų kariūmenė Petrograde vėl pasižymėjo savo žiaurumu, bet jų valdžia nemoka aprūpinti gyventojus maistu. Gana didelės jų pajėgos nuo rytų, nuo Maskvos traukia vakarų link. Apvaidė jau Rygą ir Vilnių ir

traukia Varšavos link Lenkijos apvaldymui. Kol kas, jiems sekasi, bet vien todėl, kad lenkų pajėgos taip menkos, kad jie nei ginti savo tėvynę neįstengia. Kuomet seniau lenkai gyrėsi savo kariūmenės galybe, įkalbinėjo kelią boševizmo besiplatinimui, bet paskui patys prisipažįsta, kad yra labai silpni, kad niekam pasipriešinti negali, nes jų menkai kariūmenėi truksta maisto, ginklų ir amunicijos, o artilerijos ji, ypač tikros Lenkijos kariūmenė, veik suvisu neturi, be ko dabartiniuose laikuose kariūmenė veik nei jokios vertės neturi. Ir tą menką, prastai apginkluotą kariūmenę, kad apvaldyti Lenkijai daugiausiai kraštų, lenkai išskirstė po visus kraštus. Pasimėte net užimti Berlyną, kad atlyginti vokiečiams už užėmimą Varšavos, nors gerai žino, kad bent nuo lenkų vokiečiai įstengs atsistoti, nes jie ir daugiau gerai suorganizuotos ir geriau apginkluotos negu lenkai turi kariūmenės. Paėmusi ant boševikų viršų Vokietijoje Eberto valdžia pavedė Hindenburgui suorganizuoti kariūmenę ir su ja traukti prieš lenkus. Prieš tai lenkai nieko geresnio nemoka surasti, kaip vien šauktiesi talkininkų pagalbos, lyg tie nieko geresnio neturėtų, kaip vien traukti lenkus iš pūrvyno, kurin tankiausiai per savo godumą nuklimstą. Pats lenkai pripažįsta, kad geriausiai suorganizuota ir ap-

ginkluota lenkų kariūmenė yra vokiečių suorganizuota Poznanijos provincijoje. Ir karvedžio turbūt lenkai tokio neturi, kaip Hindenburg, todėl jie negali tikėti, karėn įsipainiojus, be pašalinės pagalbos ją laimėti. Besiskubinančių gi lenkams pagelbon tarp svetimų mažai yra. Padrašinimui savo žmonių lenkai leidžia svetimą visokias melagingas žinias. Pagarsino jie, buk Amerika siunčia savo kariūmenę gelbėti lenkams; tuom tarpu Amerikos užsienio ministeris Lansing pagarsino, kad tai yra ne teisybė, nes Amerika savo kariūmenės Lenkijon nesiųs; gal nesiųs nei kiti talkininkai, o vien savo pajėgomis lenkai nedaug gali nuveikti. Atsiėmęs gal jiems mažinti savo apetitus. Gal sveikas protas, jei-gu lenkai tokį turi, išmokys juos ne vieno savo troškimo išsižadėti, gal prisieis ir Lietuvos išsižadėti.

Smarkūs mušiai lenkų su rusiniais arba ukrainiais eina vis vidurinėje Galicijoje, prie Lvovo ir prie Przenyslio, kur rusinai bombarduoja iš sunkių kanonų ir iš orlaivių. Užmušta jau apie 2,000 lenkų mieste. Buvo kruvini susirėmimai lenkų su ukrainiais ir pačioje Ukrainoje, Kijevo apylinkėse. Ukrainoje buvo ir žydų skerdynės žydiškame mieste Berdicheve. Bet žydų skerdynių Ukrainoje netruko ir praėjusiuose laikuose, nes žydai ir lenkai ten labiausiai gyventojų nekenčiami.

Nors Rusijoje boševikai skerdžia žmones, plėšia ir lenda giliau į ne rusiškus kraštus, bet jų padėjimas lygiai iš pūrvyno, kurin tankiausiai per savo godumą nuklimstą. Pats lenkai pripažįsta, kad geriausiai suorganizuota ir ap-

kalavimus ir ultimatumą, bet tas, ypač Europoje nerodo boševikų stiprumo. Jie mat vien mėgsta erzintis su visuomene, kas yra gyvo. Vokietijoje, kur jie buvo valdžią įgavę ir valdė kraštą, jų įtekmė ir galybė suvisu nupuolė; ilgiau jie laikosi vien Rusijoje, bet ir čia nieko tvirto, pastovaus, galinčio laikytis, nesutvėrė. Neturėdamas ką veikti ir negalėdamas nieko pastovaus sutverti Europoje, boševizmas keliai si Amerikon ir ten tvirčiausiai ir greičiausiai atsistoja, kur gyventojai kultūriškai ir apšvietime žemiau pakilę. Smarkiausi boševikiški maištai ir jų suorganizuoti streikai kyla Argentinoje ir respublikoje Uruguay. Juos malšinant ten užmušta jau šimtai žmonių. Didžiausi maištai ir kraujo praliejimai buvo didžiausioje Pietinės Amerikos nieste Buenos Aires, kur yra ir tulas nušimtis lietuvių.

Europoje po Rusijos boševikai buvo geriausiai susiorganizavę Vokietijoje, bet čia juos jau įveikė Eberto partija ir suėmė daugybę žymesnių boševikų, daug jų sušaukė. Susirėmimuose miestų gatvėse žuvo daug žmonių ir tai be naudos ir pačiai boševikų partijai. Boševikų organizatorius ir vadovas parlamento, atstovas Dr. K. Liebknecht, apie kurio užmušimą laikraščiai buvo pranešę, pabėgo Hollandijoje ir turės progą sueiti su kaizeriu, kurio prieš karę buvo didžiausiu priešu.

Susidurinę ir susitvarkę kiek Vokietijoje Eberto šalininkai, spėjo jau sumušti lenkus ne vien Brandenburgijoje, bet ir Poznanijos ir Vakarinių Prūsų provincijoje. Pats lenkai paduoda vokiečių kariūvių

skaitlių ant milijono gerai suorganizuotos ir apginkluotos kariūmenės. Prieš tokią pajėgą lenkai gali pastatyti vien apie 100,000 prastai disciplinuotos ir apginkluotos savo kariūmenės. Lenkai todėl, kaip rodosi, nelabai yra pavojingi. Vokietijai. Bet palaikyta tarnystoj iš milijono žmonių susidedanti vokiečių kariūmenė visgi yra pavojinga taikai, nes vokiečiai, nenorėdami priimti labai sunkias taikos išlygas, gali užsimanyti pamėginti atnaujinti karę, nors be vilties ją laimėti, o amerikoniškai iš Francuzijos skubina grąžinti savo kariūmenę vokiečiams ne demobilizavus kariūmenės. Tą nori daryti ir anglionai.

Eberto valdžia, paėmusi viršų ant Spartakų, arba boševikų, paskyrė parlamento rinkimus. Juos visiškai pralaimėjo boševikai ir socialistai apskritai. Išrinko vos 39 socialistų partijos atstovus. Parlamente prieš karę socialistai turėjo apie 100 savo atstovų. Su katalikais buvo tai tvirčiausia parlamento partija; dabar jiems toli iki tam skaitliui. Ne tik boševikų, bet apskritai socialistų įtekmė, žinoma ir monarchistų įtekmė per nepasisekimą karės monarchiškiausiems Europos kraštams—Rusijai ir Vokietijai visai nupuolė, išnyks tvirčiausios ir despotišiausios monarchijos, o liks tik tos, kur valdonai mažai saugaliauti galėjo, pavyzdžiui Anglija ir Italija, arba tokios menkos kaip Serbija. Net turkai nori savo valdžius per šimtmecius sultoną išvyti. Net mažojo Luxemburgo kunigaikštystė buvo nuostato atstaciūsi savo kunigaikštystę ir apšaukė respubliką, bet ji laikėsi vos porą valandų. Kunigaikštystės sostas ta-

po jai sugrąžintas, tik ji jo neužėmė, bet savo seserei atidavė.

Vengrija pasigarsino respublika. Pirmu savo prezidentu išrinko Vengrijos laisvamanių vadovą grafą Karolyi.

Karės pertraukos laikas tapo pailgintas, nes jis baigėsi sausio 17 d. Už pailginimą vokiečiams pastatyta nauji reikalavimai. Svarbiausias galbus reikalavimas atiduoti tal-kininkams savo submarinas, arba jas paskandinti. Bet iš paskandinimo niekam naudos nebutų, o tų laivų padirbimas daug darbe ir pinigų suėdė.

Taikos Konferencija jau prasidėjo ir traukiasi be paliovos, kol ji sutvarkys naujus prietikus. Jei reiks paskirti naujus karę vedusių kraštų rubežius ir rubežius iš vergu-vės paliosuotų kraštų, kad apsaugoti išliuosuotų tautų kraštų rubežius nuo naujos karės.

Taikos Konferencijoje didesės viešpatystės turės po 5 savo atstovus, kitos po 3, po 2 ir po vieną. Lenkams leista tučėti 2 atstovų, bent taip jie įkalba.

Kaip rodosi, po kare persikeis kraštų rubežiai ne vien Europoje, bet persikeis ir kituose kraštuose kolonijų rubežiai. Čekai jau pareikalavo, kad Čekijai būtų atiduotos tulos vokiškos kolonijos Afrikoje. Galima tikėti, kad lenkai nenorės apsileisti ir pareikalavus kitų vokiškų kolonijų Afrikoje ir Australijoje, tik kas žin, ar jas gaus, nes jų reikalavus svarbesni už Lenkiją kraštai. Taikos Konferencija turės daug sunkaus darbo, kol visų karę laimėjusių ir apdovanotų užganėdys geismus, kol sutvarkys naujus

naujų ir karę laimėjusių tautų kraštų rubežius.

Varšavos, taigi iš lenkų šaltinio einanti žinia yra visai ne suprantama, kuri sako, buk lenkų valdžia paėmė į savo rankas Lietuvos administraciją. Bet nepaduoda, kas jai tą administraciją pavedė. Turbut čia bus koks nors lenkų išmislas. Lietuvos žmonės juk lenkams savo krašto administracijos turbūt nepavedė, jos lenkams nepavedė nei Lietuvos Taryba.

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Mes mokiname šį puikų gerai apsimokantį amatą į trumpą laiką. Kirpikai yra labai reikalingi. Vietos nepripildytos laukia. teik dieną ar vakare.

MASTER CUTTING SCHOOL.
J. F. Kancila
118 N. LaSalle St.,
Prieš City Hall

Pradėk Naujas Metus su tobulu aktyvumu, taip, kad nieko nepamirštumėsi per visus metus, kas tau gali būti naudinga. Gerai pritaikinti akinius prailgina akių ir galvos skaudėjimus, trumparegystę arba toliaregystę pašalinama, pasitarkite su mumis, prieš einant kur kitur. Egzaminacija DĖLA.

JOHN SMETANA AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago
Kampus 1805 Garvės.
3000 lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėnykite mano parą.
Valandos: nuo 9 val. rytą iki 8 val. vak.
Nedėliai: nuo 9 val. rytą iki 12 val. dienos.

“Lietuvos” Kalendorius

Ši metų dienraštis “Lietuva” išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriškas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienraštį “Lietuva” nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiūsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribuotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite “LIETUVA”,

Užsisakydami “Lietuvą”, adresuokite taip:

“LIETUVA”

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio “LIETUVA” KAINOS

CHICAGOJE Metams \$ 6.00
„ Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

“LIETUVA” 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$. . . ir prašau siuntinėti

dienraštį “Lietuvą” per . . . met.
(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pavardė

Stubos numeris Gatvė

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Amerikos Istorija Stambesni Nuotikiai.

REVOLIUCIJOS KARĖ.

Iš pradžių kolonijos prigulėjo Didžiąjai Britanijai, ir jų viešpatijai buvo Anglijos karalius. Bet vėliau kolonijos sukilo prieš Britanijos valdžią, apskelbė save nepriklausomomis valstybėmis, ir nuo to laiko vis rinko savus valdytojus—Kongresą ir Prezidentą. Šiame skyriuje papasakosime jums, dėl ko tokia permaina įvyko ir pažymėsime svarbiausius Revoliucijos atsitikimus.

Karės priežastis.

Anglija, kaip ir kitos Europos viešpatijos 18-me amžiuje, vedė daug karių už galybę ir žemę. Viena tokių karių buvo karė su Francūzija. Ji yra žinoma Europoje, kaip Septynių Metų Karė. Ši karė turėjo nuspręsti ant visados, kas bus Šiaurinės Amerikos žemės ponas.—Anglija, ar Francūzija? Anglijos kolonijos kariavo už Angliją, o kanadiečiai (francūzai) ir indijonai kariavo už Francūziją.

Vienas iš gabiųjų oficerų šioj karėj—o mums indomišias žmogus—buvo Jurgis Washingtonas, kuris vėliau, Revoliucijos karėje, tapo Amerikos armijos vyriausiojo vadovu, o po Revoliucijos pirmuoju Sąjungtųjų Valstijų Prezidentu.

Iš pradžių francūzai turėjo pergalę, nes anglai nebuvo pratę prie indijonų kariavimo būdo ir neklaušė kolonistų patarimų. Bet pagalios francūzai buvo sumušti kartas po karto (1758 m. Ohio, 1759 m. Kanadoje ir t. t.) kol galų gale francūzų spēkos Šiaurinėje Amerikoje buvo visai sunaikintos ir anglai paliko jos vyriausiąs valdytojas.

Ši karė visiškai ištuštino Anglijos iždą, ir jos politikai turėjo labiausiai susirūpinti, kaip gavytinę apmokejimą didelių Anglijos skolų. Prie to buvo pri pažinta reikalingu užlaikyti dalį reguliarių armijos Amerikoje kolonistų apsaugai, o tam reikėjo dar daugiau pinigų.

Taigi Anglijos karalius su savo patarėjais sumanė, kad kolonijos pačios turi reikiamus pinigus parūpinti. Iki tam laikui kada tik karaliui kam nors reikėdavo pinigų iš kolonijų, tai jis prašydavo jų nuo kolonijų gubernatorių, ir kolonijos duodavo pinigų, jeigu manydavo kad reikia duoti, ar atsisakydavo duoti, jeigu joms nepatikdavo tikslas, dėl kurio pinigai buvo prašomi.

Stampų Aktas.

Bet dabar, visai nesiklausęs, ar kolonijos norės mokėti ar ne Anglijos Parlamentas priėmė aptaksavimo įstatymą, Stampų Aktą (1765), kuris liepė, kad visi legaliai dokumentai būtų su apmokejimo stampais. Šitą amerikiečiai nenorėjo priimti. Jie teisingai manė, kad tik jie patys arba jų atstovai turėjo tiesą už dėti ant jų taksas. Jie užreikė kad taksacija be atstovybės yra tiranija. Jie parangus buvo mokėti savo taksų dalį, bet jie nenorėjo atsiskaityti nuo savo teisių taksas uždėti.

Šitas Parlamento aktas visose kolonijose buvo pasmerktas žmonės kėlė riaušes, kada tik jiems buvo pasiūlyta pirkti stampuotą popierių; Anglijos tavorai buvo boikotuojami, ir žmonės vaikščiojo gatvėmis šaukdam: "Liuosybės, Savasties ir šalin su stampais!"

Tas dėjosis maždaug visose trylikoje kolonijose, ir kas dar svarbiaus, kolonijos pradėjo veikti kartu, kaip vienata. Devynios iš tų kolonijų susirinko New York'e spalio mėnesį 1765 m., kad reikštų savo teises ir apsvaistų kaip atsispirti prieš britiškos valdžios neteisęybę. Ir jie ne veltui kovojo. Anglijos pirkliai ir fabrikantai taipgi buvo priešingi Parlamento aktui, nes jie nebegalėjo pirkliauti Amerikoje, amerikiečiams atsisakant pirkti Anglijos tavorus, kol nebus aktas atšauktas. Tikri laisvės draugai Anglijos Parlamentui, kaip Pitt, Burke ir kiti, taip-

gi buvo prieš aktą, nes, matė, kad tas per daug jau sujūdino kolonistus. Taigi 1766 metais, nežiurint, kad karalius buvo priešingas, Stampų aktas buvo atmetas, iš ko amerikiečiai labai džiaugėsi.

Townshendo Aktas.

Ale nors Stampų Aktas buvo atmetas, Anglija betgi neatsisakė nuo minties aptaksuoti kolonijas. Sulyg patarimo Karolio Townshendo, izdo kanceliarius, Parlamentas priėmė eilę įstatymų, pavadintų Townshendo aktais, kurie uždėjo taksas ant arbatos ir kiaušinių kitų dalykų, o prie to dar su pasarga, kad turi būti pasiųsti kareiviai, kurie priverstų tuos įstatymus pildyti.

Suprantama, tas tik labiausiai įpykino kolonistus, taip kad jie pradėjo rinkties pasėtinais būriais, idant pasipriešinimo metropolijos neteisęybėms. Jie pasirašė po sutartim nepirkti įvežamų iš Anglijos tavorų, kol taksos nuo jų nebus nuimtos, ir daugelis žmonių nenorėjo nei valgyti, nei dėvėti, nei vartoti jokių dalykų, kurie iš Anglijos buvo atvežti. Kariški gubernatoriai, bent kai kurie iš jų, elgėsi su kolonistais su panika, ir davė Anglijos karaliui ir jo ministrams klaidingus patarimus. Vienas rašė: "Atsiųskite čia armiją ir laivyną užvertimui tų šunų prie proto." Ir daugelis kitų buvo persiėmę okiais pat jausmais. Bostone kareiviai susipyko su žmonėmis, ir neapsikentimas iš abiejų pusių pasidarė taip aštrus, kad kovo 5 d. 1770, kada, susibarus kareiviais su piliečiais, žmonės suėdė žiuręti, įsikarščiavę karaliai šaudė į minią ir užmušė penkis, o daugelį sužeidė. Tas atsitikimas yra žinomas, kaip Bostono Skerdynė.

Tas tokią intekmę padarė žmones, kad Massachusetts'o gubernatorių pagalios pamatė reikala prašalinti kareivius. Kitose kolonijose taipgi buvo didelis suudimas, ir todėl Anglijos Parlamentas nusprendė atšaukti Townshendo Aktus, palikdamas tik taksą ant arbatos.

Bet žmonės nekovojo už mažesnes taksas, jie nekovojo prieš taksas; jie kovojo už teisę pačioms skirties taksas. Tai buvo kova už piliečių teises, už teises visso žmogaus. Kol tik jie buvo aksuojami be jų sutikimo, jie autė, kad jų teisės nėra gerbiamos, ir jie nenorėjo nusiraminti be tų teisių pripažinimo.

"Bostono Arbatinis Piknykas."

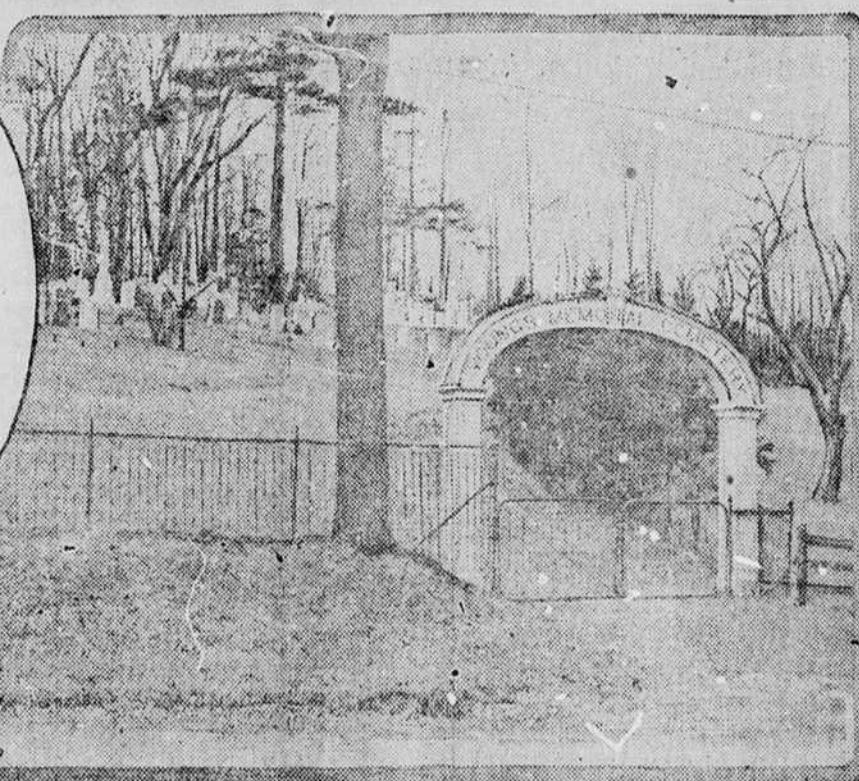
Tokiu būdu Townshendo Aktų atšaukimas nenuramino kolonistų, nes arbatos taksos pasiliko. Audra neaprimo. Arbata buvo vadinama "kenksminga žolė", žmonės darė apžadus nevartoti jos visai, ir kur tik galėjo, jie nedavė jos išloduoti ir pardavėti. Bostone žmonės prasė gubernatorių, kad jis pasiųstų šalin laivus su arbata, ir kada jis atsisakė tai padaryti, jie susirinko dideliais būriais į Seną Mitingų Namą pietinėje pusėje, ka- ne jie nutarė suversti arbatą į jūrą.

Būrys jaunų vyrų, apsirėngusių Mohawko indijonais, užkopė ant laivų, išlaužė skryniais, ir išpylė arbatą į vandenį. Kitose kolonijose laivai buvo arba parsinti atgal, neleidus jiems iškraustyti arbatos, o jeigu kurie buvo išloduojami, tai arbata pūdavo, nes nei vienas jos nepirkavo ir kitiems neleidavo nei pardavinėti, nei pirkti.

Britanijos valdžia negalėjo į tai ramiai žiūrėti, ir kad tą viską sustabdžius, aštriai nubaudė Massachusetts'o koloniją, uždėjus ant jos kariską gubernatorių, uždraudus visus viešus susirinkimus be gubernatoriaus leidimo, pastatius kareivius kur tik gubernatorių nusiteikė reikala, atėmus nuo jos "Quebec'o Provinciją." Ir—kas skaudžiausia už viską—uždarius jos uostą. (Toliaus Bus).

Tai yra Young's Memorial kapinės, kur likosi palaidotas Th. Roosevelt. Kampas yra kun. Dr. Geo. E. Talmadge, kuris atliko paskutines ceremonijas.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

IS DETROIT, MICH.

"Lietuva" Piliečių Kluubo organu.

Gerbiamą Lietuvos Administraciją. Lietuvių Piliečių klubas, Detroit Mich. nutarė pasiimti dienraštį "Lietuva" už organą. Dienraštis "Lietuva" kluobčiams geriausiai patinka iš visų lietuviškų laikraščių. Ypač jis pasižymi politiskais straipsniais, gvildenant tiek lietuvišką, tiek tarptautinę politiką. Taigi L. P. Kluobas, kurio tikslu yra įtvirtinti narius plačiau suprasti politiką, rado reikalingu pasiimti "Lietuvą" sau už organą. Priešunčių narių adresus, kuriems malonėkite siuntinėti dienraštį "Lietuva."

Su pagarba,
Naujokas.

Nuo Red. Malonėkite priduoti klubo viršininkų vargus, specialiam sąrašui, kad mes galėtume paskelbti laikraštį. Taipgi prašomė dažniau informuoti mus apie klubo veikimą.

IS ANSONIA, CONN.

Sekant mūsų laikraščius dažnai randi lietuvių vardus, kuriuos darbuojasi dėl Lietuvos labo. Bet ansonietis tai neina praviešinti lietuvių taku, tik viena ponia Jovaišienė yra eilėse, kovojanti už Lietuvos laisvę.

Moterims iš dalies yra atleisti, nes jos visgi turi šiek tiek triušo, kad aprūpintų savo šeimyną. Bet kur gi mūsų merginų, kurių Ansonijoje yra gražus būrelis. Joms matyt visai nerūpi Lietuvos reikalai, jos tik žiūro, kad daugiau šposų padirbus.

Štai vienas jų šposų. Sausio 1 d. jos nusisamdė didelį vežimą, privertė pilną šiaudų (kuo šiaudų daugiau tuo geriau), prisikabino vaikynus ir sulindę į šiaudus važinėjo po miestą. Žmonės stebėjosi matydami tokią keistą reginį. Butų labai gražu, kad mūsų mergaitės greta linkmybių nemirštų ir vargančios Lietuvos. Šiandien visų tautų moteris stoja eilėse įvairių praklinių tikslais draugių. Jos yra tartum angelais, nešančiais varguoliams nuraminimą. Bet lietuvių meš mažai temato me garbingųjų eilėse.

Viską matęs.

IS ROCHESTER, N. Y.

Bolševikiška minia.

Paskutiniiais laikais, tėvynainiams besidarbuojant dėl tėvynės labo, mūsų bolševikai stovi, taip sakant opozicijoje. Kartais jiems pritaria ir šiaip sau būrelis lietuvių. Ir bolševikai sušunka: "Štai, žiūrėkit, minios su mumis."

Pasiziūrėjus gi arčiau, mes pamatysime, kad toji bolševikų minia gyvenime lošia visai menką rolę ir tai tik nenaudon žmonių.

Vadinu juos nenaudėliais žmonių ne todėl, kad jie eina su bolševikais, bet todėl, kad jie nėra bolševikai, jie yra niekas. Jie žmonijos ballastas.

Šiandien, kuomet tautininkai ir klerikalai renka aukas Lietuvos išliuovimui, tai tas ballastas, bepartysis elementas, kaip jie myli save vadinti, eidamas sykiu su tikrais bolševikais, šunkanai: "Mums nereikia Lietuvos, mes neaukausime palaikymui vagių, caro bernų ir panašiai." Vadinasi jie eina sykiu su bolševikais.

Bet, daleiskimė, kad dabar bolševikai rinkytų aukas įvykinimo revoliucijos Lietuvoje, tai aš esu tikras, kad tas bepartysis elementas, kuris šiuo laiku eina su bolševikais, pradėtų eiti prie bolševikus. Ir nei kiek nesusistebėčiau, jei jie sušuktų: "Mums gera Lietuva, užtektinai jau ji vargo, lai nors dabar kiek pasilsis, mes neaukausime bolševikams užlaikymui tinginių, mušeikų peštukų ir panašiai" Ir tą jie tikrai padarytų.

Bet jei mes dar arčiau prisžiūrime tiems žmonėms, tai pamatysime, kad jie yra didžiulioji, taip sakant, "nikeliniai sportai", kurie nutvėrė keletą doliarų stengiasi, kaip galint greičiau, juos išbuti. O paaukauti kokiam prakliniam tikslui nors doliarinę dėl jų yra didelė sunkenybė. Bet, kad nepasirodžius "čyp sportais", jie visa gerklė reikia "Gelbėkit! mes vagius matome." Tai vyriausias tipas bolševikiškos minios.

Dar remia bolševikus neskaitlingas būrelis skupuolių ir žmonių su atbukusia siela, kurių elgimasis yra panašus pirmiems, bet jie, mano manymu,

mažiau blėdingi žmonijai, nes nors truko judėjimą, bet mažai prisideda prie ardymo (o pirmieji šioje srityje yra geri mechanikai).

Tikriemsiems bolševikams reikia duoti didesnę kreditą. Jie darbuojasi taip sakant, iš širdies. Ir jei daro klaidas (o jie daro gana stambias klaidas), tai tam kaltas jų išauklėjimas ir jų vadybtika.

Taip maž daug galima spręsti žiūrint į lietuvių judėjimą Rochesteryje. Gal kitose kolonijose tas atrodė kitaip būtų žingeidu išgirsti.

Paukstėlis.

NESIŲS AUKŲ TAUTOS FONDUI.

Mes nesųki nurodėme nekurius paklaidas Amerikos lietuvių veikime dėl išgavimo Lietuvai Neprigulmybės. Pasirodo, kad mūsų perspėjimai turėjo pamatą. Gi ateinančios iš lietuviškų kolonijų žinios liudija, kad minios jau pradėda neužsitikinti kai-kuriais lietuvių vadais. Žemiau telpanti rezoliucija ganėtinai nušviečia dalyką.

"Lietuvos" Redakcija.

Binghampton, N. Y.

Sausio 9 d., 1919, Tautos Fondo 127 skyrius, Binghampton, N. Y., turėjo savo susirinkimą, aptarimui įvairių reikalų. Tarp ciko buvo, nešta kolkas neįsūsti į centrą aukų, apie \$4,000, kurios buvo surinktos laike pratybų, Gruodžio 26 d. 1918 m. Inešimas priimta vienbalsiai, išrešant sekančią rezoliuciją.

Kadangi tautininkų laikraščiuose ("Tėvynėje," "Lietuvoje" ir "V. Lietuvninkų"), o iš dalies ir katalikų ("Darbininkų"), pasirodė negeistinos ir neaiškios žinios (ant kiek jos yra teisingos, negalima spėti), bet visai gali būti, ir visur reikalingas atsargumas. Todėl Tautos Fondo 127 skyrius nutarė sekančiai:

1.—Nesūsti pinigų į centrą (Tautos Fondą), kol paaiškės dalykai, kurie dabartiniu laiku pasklydo laikraščiuose apie Šveicarijos Lietuvių Tarybą ir mūsų atstovus tenai.

2.—Nesūsti pinigų ir kitus skyrus prie to paraginti, kad nesūstų pinigų, pakol mūsų Tautos (katalikų) Taryba Wab-

shingtone nepaduos smulkių ir teisingų atskaitų—įplaukų ir išplaukų ir pakol nedazinesime kiek mes turime Washingtone apmokamų darbininkų ir kokios jų algos; nes laikraščiai rašys apie "stenoğrafistes, sekretorius" ir kitus, klaidina visuomenę. O žmonės, apie tą užklausti, nieko nežinodami, negali apginti Tautos Fondo reikalų ir užmetinėjimū ant jo.

3.—Duoti T. Fondo Centro kasėriui perspėjimą žinią, kad neismokėtų jokių bilų, pasirem-damas ant viršminėtų dalykų. Kadangi dabar viešpatanija visur betvarkė ir suirimai, tai reikia visur apsižiūrėti, kol dar ne vėlu.

4.—Paaškęjus netikusiai gaspadorystei T. Fondo Tarybos arba komisijos (žodžiu, kam ta gaspadorystė priklauso), mes busime gatavi išsiųsti pinigus Lietuvos Valdžiai, kurią pripažįsta visi Lietuvos gyventojai. Rezoliucijos sekretorė,

J. Tamašauskiutė,
310½ Prospect st.

Tautos Fondo 127 skyrius, Pirmininkas, R. Stanislovaitis, 291 Clinton, St.

Sekretor. Pranciškus Steckis, 153 Clinton, St.

P. S. Jeigu netalpinumėte, tuojaus gražinkite.

DVASIŠKOS Prakalbos

NEDĖLIOJE,
Sausio-Jan. 19, 1919

po numeriu

4537 SO. ASHLAND AVE.

Kalbės patyrę geri kalbėtojai.

po piet 3:30. Meldžiame visų

Lietuvių kuoskaitlingiausiais at-

silankyti, Prakalbų rengėjai.

Telephone Drove 5767

J. F. BUDRIK KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių Gramafonų ir Lietuviškų Rekordų.

Auksinių Laikrodžių, Žiedų, ir t. t. Krautuvėje randasi didžiausis pasirinkimas visokių Lietuviškų Knygų. Katalogą siunčiame Dykai.

J. F. Budrik

3343 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

UNIVERSAL STATE BANK

YRA TAI CHICAGOS

Lietuvių Finansinis Verdunas

Kuris žengia Pirmyn Sparčiai ir Kasdien Auga Stipryn

BANKO TURTAS JAU SIEKIA

\$1,267.225.23

DEPOZITŲ AUGIMAS

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj)	\$ 16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917	288,556.89
Gruodžio 31, 1917	418,661.63
Liepos 2, 1918	600,079.07
Lapkričio 2, 1918	765,523.56
Gruodžio 31, 1918	945,789.40
Sausio 16, 1919	\$958,066.78

Dėkite savo pinigus į Universal State Banką. Jeigu laikote kur kitur, tai palikite mums savo knygutę, o mes pinigus perkelsime — tamistai visai nereikės gaišti nuo darbo. Mokame 3 nuosimtuž padėtus pinigus, kurį išmokame Sausio ir Liepos mėnesiuose.

Lietuvių Valstybinis Bankas taip sparčiai auga dėlto, kad yra STIPRUS IR SAUGUS bankas, po aštriausia valdžios priežiūra ir po nuolatinę užžiūra ištikimų direktorių ir pasekmingų banko valdininkų, turinčių platų ir ilgmetinį patyrimą bankiniuose reikaluose. Universal State Banko žmonių sudėti pinigai yra pilnai apsaugoti ir niekad negali žūti, nes bankas turi gryną kapitalą ir pervirši, siekiantį \$225,000.00, o suvirš 400 šerininų savo turtu duoda depozitoriams dą didesnę užtikrinimą—žodžiu sakant Universal State Bankas yra tai "Lietuvių Finansinis Verdunas". Univesal State Bankas yra netik saugus bet ir labai parankus bankas, nes yra atdaras Utarninko ir Subatos vakarais iki 8:30 valandai, duodant progą darbininkams atlikti savo bankinius reikalus be atitraukimo nuo darbo ir be nuostolio. Šiame banke kiekvienas gali susikalbėti savo prigimtoje kalboje be kitų tarpininkystės.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST. Kamp. 33. Chicago, Ill.

ANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų; Subatoj nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. Utarniko ir Subatos vakarais iki 8:30.

"Birutės" Koncertas

Nedėlioje,

Sausio-Jan. 19, 1919

Pradžią lygiai 8 val. vak.

Bohemian Slovak American Hall

1440 West 18th Street

Vadovaus St. Šimkus.

"BIRUTĖ" rengia didelį gražų koncertą. Programas bus lyzu koncertą. Programas bus labai įvairus ir jį išpildys geriausios lietuvių muzikalės spēkos.

Bus duetai, kvartetai, trio, solo, "Birutės" vyrų choras ir "Birutės" moterų choras. Tajau "Birutės" mišrus choras padainuos daug naujų, dar negirdėtų dainų.

Todėl visi, kurie norite išgirsti gražių, naujų dainų ir pasižioti prie geros muzikos, ir gražioje svetainėje—atsilankykite į šitą "Birutės" koncertą. Kviečia, "Birutė".

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 2523 So. Morgan St.
 CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, B. K. SALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	5 cts
Per week	.12
Per month	.55
In the United States, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.00
Three months	1.65
In Canada, one year	
	\$7.00
In all other countries, per year	
	\$8.00

Prenumeratos kainą apgarsinimų skyriuje. Apgarsinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Priegauti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščiai grąžinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama, rankraštį Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo išsėda prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reikalavimai reikalingi laisvą ir Dienraščio Administracijai. Korespondencijas, žinias ir straipsnius reikalingi adresuoti Dienraščio Redakcijos vardu.

Jokį raštą, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravarės (apart slaptovardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniški Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki 12:15 ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Vadas ir Bosas.

Vadai gali visuomenę vesti vienu, ar kitu keliu tik patal, pakol ji to nori, pakol ji su tuo sutinka, pakol vadai yra tos visuomenės norų išreikėjais.

Todėl jie ir vadinasi visuomenės vadais, arba lyderiais. Bet, apart vadų ir lyderių, tankiai yra ir toki gaivalai, kuriuos ne kiekvienas gali lengvai atskirti nuo vadų,—tai taip vadinami amerikoniško politiko bosa.

Tarp vado ir bosos yra pamatinis skirtumas tame, kad vadas yra visuomet tikro išreikėju savo pasekėjų tikros minties ir norų, kuomet bosas tankiausiai juoni nėra. Vadas stovi priešakyje todėl, kad ji žmonės ton vieton stumia. Bosas stovi priešakyje todėl, kad jis viena ar kitokia aplinkybe pasizabojęs savo pasekėjų, pats ant jų sprandų užsiirgolina. Vadas visuomet yra savo žmonių saužinaus noro išreikėjas. Bosas niekuomet juo nėra: jis savo mintis savo pasekėjams diktuoja ir tankiausiai jas perbruka per jų gerkles net prieš žmonių norą.

Vadas yra žmonių susipratimo, apšvietos išdava. Bosas savo įtekms sostą remia vien tik ant savo pasekėjų auklamo, ant jų tamsumo ir nemokėjimo patiems susiorganizuoti.

Vadą žmonės remia todėl, kad jie reikalauja suprantą ir mano, kad jų vadas geriausiai ji išreiškė. Bosą žmonės remia todėl, kad jie patys reikalauja tuo tarpu nesuprantą ir mano, kad bosas teisingai ne tik už save, bet ir už juos apgalvos, ir darbą atliks.

Vadas žmone veda. Bosas juos stumia. Vadas yra demokratizmo išraiška. Bosas yra despotizmo liekana.

Ir mes lietuviai turime ir vadų, ir bosų. Pasizūrekitė į juos, kaip kuris iš jų veikia mūsų viešam gyvenime — patys juos atskirsite ir pažinsite, nereikės jų nei pirštais rodyti.

Užbaigimui šito rašinėlio apie vadus ir bosus reik tik pažymėti, kad kiek vadai, arba lyderiai yra kiekvieno draugijo, kiekvieno tauto reikalingi, tiek bosai yra kenksmingi.

Bet, anot pasakymo: "Tu gali apgauti laikus nuo laiko visus žmones; tu gali visados apgauti nekurius žmones; bet tu negali apgauti visados ir visų žmonių."

Taip išsėda ir su bosais. Laikas nuo laiko jie gali apgauti visus žmones; nekuriuos žmones jie gali apgauti visados, bet jie negali apgauti visų žmonių visados. Žmonės anksčiau, ar vėliau praregi. Tuomet buvo — išpradžių protestai, paskui "revoliucijos" prieš savo menamus lyderius [Beje, tēmykit ir tai, kad bosas niekuomet nepasivadins bosu; jis visuomet save skelbia lyderiu].

Kuomet visuomenė pradeda "kelti gvožtą" prieš savo "lyderius," žinokite, kad tas lyderis yra tik menamas lyderis. Jis tikrųjų yra bosas, nes lyderis, matot, turi dar ir tą ypatybę, kad teisingai ar neteisingai nustojes visuomenės pasitikėjimo, jis pasišalina, pats iš prišakio, kuomet bosas to niekados nedaro: jis turi but per prievartą iš ten išspirtas.

Ar Jau?

Nekurie laikraščiai vakar talpina Associated Press telegramą iš Londono, kuriame sakoma, kad iš Varšavos atėjusi žinia, buk Lenkijos valdžia apmė administraciją, t. y. civilį valdymą Lietuvos. Ir prie to šia žinia dar priduria, kad tą žingsnį Lenkijos valdžia padariusi sulyg Lietuvos respublikos prezidento prašymo.

Kad lenkai gali užimti Lietuvą, jeigu jiems to talkininkai leis daryti, tas yra galimas dalykas; kad lietuvių valdžia, ar Lietuvos žmonės to prašytų—tas yra aiškus ir visiems žinomas mēlas. Šiame atsitikime tas mēlas patvirtina dar ir tuomi, kad Lietuvių respublika iki šiolei neturi prezidento.

Visos panašios telegramos yra aiškus pavyzdėlis lenkiškos propagandos ir intrigos.

Ar ne Tame Priežasties?

Iš Paryžiaus ateina žinios, kad, apart senų viešpatijų, talkininkai suteikė prie Taikos Konferencijos stalo po dvi vietas sekančioms naujoms valstijoms: Lenkijai, Čecho-Slovakijai ir Jugo-Slavijai.

Iki šiolei nei vienos vietos negavo, — ir nežinia ar gaus — sekančios tautos, apsiskelbusios save neprigulmingomis: Lietuva, Finlandija, Ukraina.

Sustačius vienas su kitomis, pamatysime, kad visos pirmos valstijos paskelbė ne tik savo neprigulmybę, bet ir suorganizavo savo tautines armijas, kariavusias talkininkų pusę, kuomet iš antrų viešpatijų nei viena nėra to padariusi.

Svetimøj Spaudoj apie Lietuvius.

UŽDAVINIAI PRIE TAIKOS STALO.

"Tautų lyga palaikymui taikos, kuri bus Versailės padaryta, yra plačiai garsinama. Tokia Lyga išsiskiria daug tikro galvosuko savo sumanytojams ir dalyką mylintiems apsvartyti rēmėjams. Didžiausias iš jų bus nustatyti tautas. Kaip serioziškas toks uždavinys yra, j tai nurodo aspiracijos nekurių naujai atgimusių šeimynos narių. Iinkite Lenkiją, pavyzdžiui.

"Suplėšyti, padalinta tarp jos užkariuotojų, ta šalis išnyko nuo žemlapių ir gyvavo tik širdyse ištikimų savo žmonių. Likimo radas išneša ją vėl paviršėn, ir ką-gi mes atrandame? Tai atgimusias Lenkijos premieras kalba sekančiai:

"Aš noriu matyti Lenkiją apgyventą tik lenkų. Aš nepritariu davinui specialės autonomijos ir mokyklų žydams, bet tikui į davimą jiems pilietišky teisių, jeigu jie išpildė savo pilietiškos pareigas. Kaslik žemės plotų, tai mes norime to, kas etnografiškai yra mūsų. Mes nenorime to, kas yra vokiška, ar ukrainišką, bet mes manome, kad Lietuva tuo žvilgsniu yra mūsų!"

"Idant gauti pilną reiksmę tokio nājivaus užreikimo, laikykite mintyje faktą, kad Lietuviai tikisi atgauti savo tautinę vienatę, idant galėtų džiaugtis visomis teisėmis ir privilegijomis, kokias yra suteiktos Lenkijai. Taipgi ir tai, kad žydai prašo but paluosuotais nuo prispaudimo, po kuriuo jie gyvena Lenkijoje per amžius.

"Laisvė yra garbinga puota, bet ji privalo buti arba lygiai tarp visų padalinta, arba ji pasiliauja buti lasve. Yra jaučiamas tulas apsiavylimas, kad pirmas panaudojimas iš lenkų pusės yra pasileidimas į pogromus ir planavimas teritorijai užgriebimui, bet Taikos Konferencija gal gėles išgydyti nekurius tų tautų. Kaip ten'nebutų, kuomet delegatai susirinks pertaisymui Europos žemlapiu, jie turės nebile koki "džiabą."

—Is Bee, Omaha, Nebr.
 Sausio 4 d. 1919 m.

JEIGU BOLŠEVIKAI SUTIKTŲ.

Paul Scott Mowrer, specialis korespondentas Omahos World-Herald'o ir Chicagos Daily News, savo kablegrame iš Paryžiaus, gruodžio 28 d., kalba apie Rusijos klausimą Taikos Konferencijoj. Jis išreiškia nuomonę, kad kuomet Rusijos bolševikai prašė talkininkų padaryti mušį pertrauką, tai Francuzijos liberališkieji elementai-manė, kad talkininkai, pasinaudodami ta progą, privaletų išreikšti savo nuomonę, kokios išlygos yra statomos Rusijai iš talkininkų pusės, ir po to sako kablegrame sekančiai:

"Yra sumanoma, kad jeigu bolševikai sutiktų pripažinti neprigulmybę Finlandijos, Baltiko valstijų, Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos, Kaukazo, Astrahaniaus ir Siberijos; jeigu jie prizadėtų nemėginti platinti bolševikiškos propagandos ir pripažinti Rusijos užrubežinę skolą, išpuolančią tiems distriktams, tai talkininkai galėtų sutikti padaryti taiką, nuimti blokadą ir, be tikro užvedimo diplomatiškų susinešimų su bolševikais, leisti tai Rusijos daliai, kuri yra pasilikusi po jų dominaciją, prieiti prie savo locono išsigelbėjimo."

—Is World-Herald, Omaha, Nebr.
 Gruodžio 29 d. 1918 m.

Škotai Nenori Išvaziavusių Lietuvii.

Dar nesustojo sopėjusios lietuvių širdis dėl pėreity metų atsitikimų, kuomet lietuviai vyrai gavo išvaziuoti iš Britanijos Rusijoj ir kariume; dar nenudžiuvę moterių asaros, atsiskyrus su vyrais; dar kudikiai tebetiesia rankutes prie savo tėvelių ir tebeklausia, kuomet pareis ir sugrįžs tėtis (dadis),—o čia jau vėl nauji vargai prieš akis, grėsia naujas pavojus lietuviams.

Laikraščiai pradėjo rašyti apie lietuvių išsiuntimą namon: kur, Rusijon, Lietuvon, ar kur kitur? Tas vistik. Bet jeigu vartytų, būtų negerai.

Neleidžia Prie Darbo.

Keli mėnesiai atgal, keletas lietuvių sugrįžo iš Rusijos. Jiems nuėjus į darbą, sustreikavo kasykla ir pareikalavo juos iškelti iš po žemės. Taisitiko Bellshill apskrityj. Nu siraminta. Lietuviai gavo darimą.

Kelios savaitės atgal sugrįžo iš Archangelsko vėl keli lietuviai į Stoneyburn. Ir čia tas pats. Tulų kasykloj "United Collieries Foulfields" sustreikavo 300 škotų angliakasių. Padarė susirinkimą ir pareikalavo, kad 3 sugrįžusiųs lietuvius neduotų darbo. Iš 300 vyrų balsavo leisti lietuvius dirbti tikait 6, ne leisti—294.

Ant susirinkimo sakė padarysį, kad ir dirbantieji sugrįžę lietuviai Bellshill apskrityj turėsį apleisti darbą. Lai ke susirinkimo pakelta daugybė įvairiausių klausimų ir padaryta daugybė užmetimų lietuviams; iš pradžių vadirta lietuviams, o paskui tikait minėta "Polus." Čia užprotestuota, kam lietuviai važiuo Rusijon, savo šeimynas palikdami penėti škotų visuomenei. Sakę: "Mes dabar turime didesnis "taksus" bėdnieks mokėti. Kam tokiai moteriškai duoda "Parish" pašėpa, kad jos sunus dirba. Kam anai duoda perdaug, kodėl ta ir ta neina į darbą ir tt. Viską bežina. Susirinkime prisiminta ištarti pernai žodžiai išvaziuojančių vyrų. Buk buvę sakyta, kad kiti lietuviai šaukė: "Mes važiuojame Rusijon kariauti prieš Britaniją, mes jumis išmušime, jus "monkės"-bezdžionės ir tt."

Dabar škotai darbininkai šaukia, ko jus sugrįžote? Tulas lietuvis buk pardavęs išvaziuodamas škotų vargonėlius, kitas dviratį, o tie daiktai nebuve išmokėti, nors lietuviai sakę, kad išmokėti. Dabar firmų agentai tuos daiktus iš škotų atėmė, o pirkusiujų žuvę pinigai. Dalykus žinantieji žmonės pasakoja, kad tas tiesa. Jei taip, būtų negerai padaryta. Dabar bus sunku akis parodyti. Dar šaukta, kad lietuviai, išvaziuodami "buntavoje" ir visus kiršinę. Minėjamas vardas-pavardė lietuviu, kuriam, jei sugrįžsias, škotai duosią į kailį, jei ne blogiaus. O tuo lietuviu buk esąs buvęs didelis "cicilikas"-bolševikas Vosylus. Tą nei užtikrinti, nei užginčyti galima. Atsakomybė krinta ant lūdytojų, kurie žino dalykus arčiau.

Sako Neleis Atgal.

Dabar sakoma, kad lietuviams, kaip svetimiems, grąso čionai naujas pavojus. Galima spėti, kad tie lietuviai, ką liuosnoriais įstojo į rusų britų armiją Rusijoj, galės grįžti atgal į Britaniją, jie ras čionai vietą, nes turės raštus-paludijimus. O kiti gal grįžti negalės, bent kiek metų. Gal buti, kad šių moterių, Lietuvos sniegams nutirpus ir atšilus, su kudikiais išsiųs Lietuvon, ypač kuomet anglai jau atidaro visur kelius per jures ir pasiekia Lietuvą. Mr. James Doonan, Angliakasių Susivienijimo agentui, pasiusta padėka laišku už gryną lietuvių ir pristatytą angliakasių unijai ir visiems komiteto nariams agentams daugybe tikrų žinių apie lietuvių padėjimą. Tas padaryta visų Skotijos lietuvių vardu.

Teisina Lietuvius.

Ant susirinkimo specialiai buvo užkviestas angliakasių unijos Komiteto agentas Mr. J. Doonan iš Bathgate. Žmonės, kurie buvo susirinkime, sako, kad Mr. J. Doonan gy-

nes lietuvių, kaip įmanydamas. Bet darbininkai-angliakasiai jo neklausė, šaukė, užė, užrėkė ir į Ameriką su visokiais niekšais-pabėgėliais siuntė, jei jis lietuvių žinąs ir užstojas. Reikalauta lietuvių išsiuntimo iš Britanijos. Tas atsitiko gruodžio 5 d., Stoneyburn. Bet tą dieną dar viskas nepabaigta.

Gruodžio 8 d. Mr. J. Doonan vėl atvyko ir laikyta antiras susirinkimas. Čia išaiškinta padaryti lietuviams užmėtinėjimai, nes priduta šokių-tokių prirodymų unijos agentui. Pasakyta, kad tiek ir tiek lietuvių yra Britanijos armijoj, tiek ir tiek jau žuvo, vadinasi lietuviai yra geri šios šalies piliečiai. O jei lietuviai važiuo Rusijon, tai tą darė dėl daug pateisinančių priežasčių. Padaryta Rusijos su Britanija Konvencija tą daryti leido, kaip ir britai galėjo stoti armijon Rusijoj, vieni taip ir padarė, o kiti sugrįžo į savo kraštą. Kad lietuviai nekalti, jei Rusijos armija paio ir jų teni nemė, arba emė savanoriais. Kad lietuviai nekalti, jei rusų valdžia (bolševikų) nieko nedavė likusiomis čionai Rusijos pavaldinių šeimynoms ir prisiejo jas šelpti Britanijos visuomenei. Kad Kerensko valdžia nors 300 sv. (\$1,500) davė Skotijos lietuvių šeimynoms: kad lietuviai nėra visi bolševikai, jų nemylė, žiuri ir bolševikus kaip į pamišėlius. Kad Britanija gali su Rusija atsilyginti už šeimynų šelpimą, o kudikiams ir moterims negalima leisti mirti badu.

Paaiškinta, kad išvaziavusieji Rusijon lietuviai įstojo į Britanijos armiją Archangelsko apskrityj. Čia parodyta net lietuvių-kareivių laiskai iš Britanijos armijos Rusijoj ir telegramos. Taipogi ir fotografijos nekurių lietuvių-kareivių iš Britanijos armijos, kaip čionai, taip ir Rusijoj. Kitas lietuvis net Lance-Corporalų likęs (Tupčauskas iš Blackburn.) Tą visą unijos agentas parodė ir išaiškino susirinkimui. Žmonės aprimo. Sugrįžusieji 3 vyrai dar ne dirba, bet tūdimasi, jiems leis dirbti. Tie 3 vyrai ir-gi darbavosi prie rusų-britų kariuomenės, arba važinėjo ant Britanijos laivų. Jie turi paludijimus. Tokios naujienos.

Kad atsakančiai varyti tokį darbą, toks laikraštis turi buti pulsu lietuvių gyvenimo, turi tēmyti ir aiškinti ne tik kad svarbesnius atsitikimus Lietuvioje, bet ir svetur tarp lietuvių. Visi mūsų laikraščiai stengiasi tai daryti, bet, man rodosi, kad tas atliekama ne taip smarkiai, kaip tas turėtų buti. Kodėl? Išaiškinti tą galima stoka atsakančiai stiprių laikraštinių organizacijų. Pajiegi Amerikoje tarp lietuvių, kaip antai atsakančių rašytojų, dailininkų-piešėjų, reporterių, korespondentų ir t.t., mes jau turime. Bet daugelis iš jų turi tarnauti svetimiems, nes pas savuosius negauna užsiėmimo. Kodėl? Todėl, kad pas savuosius nėra dar tokios istaigos, kuri galėtų jiems atsakančiai už jų darbą atlyginti. Iš to atžvilgio ne tik kad mūsų geresnės pajiegos mums žusta, bet taip pat ir mūsų liaudis ir kartu kultura nukendina.

Kaip malonu mums būtų, jeigu turėtume nors vieną dienraštį čia Amerikoje, kur geriausios mūsų spēkos, žinovai savo dalykų, atsakančiai galėtų tarnauti lietuvių liaudžiai, susispiestų apie vieną tinkamą laikraštį. Kiek tai naudos būtų mums visiems ir koks tai būtų progresas mūsų gyvenime.

Šiandien pas mus viskas pradeda sparčiai pirmyn žengti, tikait dar mūsų laikraštija vis dar išdalies yra priversta laikytis savo senos rutinos. Laikas jau ką-nors pradėti tame atvėjyje. Plačiau apie tai pakalbėsime kitą syk.

Senas "Lietuvos" Skaitytojas.

moterių. Buvo iš apielininkų kolonijų. Nutarta siųsti prašymą kur reikia, kad norintiems grįžti iš Rusijos vyrams būtų leista. Prie peticijos bus renkami parašai.

(Is "Išvių Dr.")

Tobulinkime gerai Pradėtą Darbą.

Lietuvių liaudis smarkiai žengia pirmyn. Jinai vis tobulinasi. Jos reikalavimai, pažūros ir papročiai šiandien jau yra skirtingi nuo tų, kokie jie buvo dar netolimoj praecijoj.

Mēs pasidarėme kultūringesni, todėl ir mūsų skonis pakilo. Dalykai, kurie užganėdino mus vakar, šiandien išrodo mums jau paprasti.

Aš čia noriu pakalbėti apie mūsų laikraščius. Išdalies laikraštis yra tai atspindis žmonių išsilavinimo ir jų dvasinės pajiegos. Taip yra pas mus — lietuvių. Paprastai pas tautas, augščiau stovinčias, kasdieninis laikraštis, daugiausia yra paskučiausių naujienų ir visokių apgarsinimų pranešimas.

Bet mūsų laikraščiams neužtenka tikait paprastų naujienų. Priedermė mūsų laikraščių yra ir lavinti, tobulinti mūsų žmones. Mūsų laikraščiai užima ne tik laikraščio vietą, bet taipgi ir vietą mokyklos; jie turi taipgi užimti misijonieriaus vietą, idant sulaikyt lietuvius nuo ištautėjimo, kaip pavyzdžiui, nugramdyti jiems lenkystės samanas, kuriais kaip kur mūsų žmonės apaugo.

Kad atsakančiai varyti tokį darbą, toks laikraštis turi buti pulsu lietuvių gyvenimo, turi tēmyti ir aiškinti ne tik kad svarbesnius atsitikimus Lietuvioje, bet ir svetur tarp lietuvių. Visi mūsų laikraščiai stengiasi tai daryti, bet, man rodosi, kad tas atliekama ne taip smarkiai, kaip tas turėtų buti. Kodėl? Išaiškinti tą galima stoka atsakančiai stiprių laikraštinių organizacijų.

Pajiegi Amerikoje tarp lietuvių, kaip antai atsakančių rašytojų, dailininkų-piešėjų, reporterių, korespondentų ir t.t., mes jau turime. Bet daugelis iš jų turi tarnauti svetimiems, nes pas savuosius negauna užsiėmimo. Kodėl? Todėl, kad pas savuosius nėra dar tokios istaigos, kuri galėtų jiems atsakančiai už jų darbą atlyginti. Iš to atžvilgio ne tik kad mūsų geresnės pajiegos mums žusta, bet taip pat ir mūsų liaudis ir kartu kultura nukendina.

Kaip malonu mums būtų, jeigu turėtume nors vieną dienraštį čia Amerikoje, kur geriausios mūsų spēkos, žinovai savo dalykų, atsakančiai galėtų tarnauti lietuvių liaudžiai, susispiestų apie vieną tinkamą laikraštį. Kiek tai naudos būtų mums visiems ir koks tai būtų progresas mūsų gyvenime.

Šiandien pas mus viskas pradeda sparčiai pirmyn žengti, tikait dar mūsų laikraštija vis dar išdalies yra priversta laikytis savo senos rutinos. Laikas jau ką-nors pradėti tame atvėjyje. Plačiau apie tai pakalbėsime kitą syk.

Senas "Lietuvos" Skaitytojas.

Traktoriai išvarys Arklius iš biznio.

Statistika iš Ontario apie linkės (Kanadoje), kurią paduoda "The Grand Trunk Railway System," parodo, kad 10 d. Susirinko iš visur į 150 Ontario srytyje arklių skai-

čius mažėja. 1914 metais buvo priskaitoma arklių iki 744,000, gi 1918 metais toje pat apielininkėje arklių rasta tik 733,000. Reiskia bėgyje ketverių metų arklių skaičius nu-puolė 33,000.

Toks arklių skaičiaus mažėjimas išaiškinamas įvedimu į ukės darbus traktorių, t.y. motorinių plugų etc. Ir ištikro, jokių kitų atsitikimų, arklių skaičiaus mažėjimo priežastį išaiškinti negalima. Besididinant žmonių skaičiui ir besiplėtojant pramonijai, didinasi ir arklių pareikalavimas.

Atsiradus gelžkeliams, kurie paveržė nuo arklių pergabenimą žmonių ir prekių iš vietos į vietą, buvo manyta, kad arklių mirtis jau atėjo, bet apsirikta.

Gelžkeliai, paluosuodami arklius nuo tolimesnių kelionių, uždavė jiems daugiau darbo ant vietos, nes, pagerėjus susinešimams, draugijos reikalavimai pajvairėjo.

Išpildymui tų pareikalavimų, t.y. perkėlimui žmonių iš vietos į vietą ir pergabenimui reikalaujamų prekių, didėmoj, naudotasi gelžkeliais. Be gelžkelio patarnavimas buvo naudingas ir galimas tik tarpininkaujant arkliui. Arklys jungė gelžkeli su prekių išdirbimo ir jų sunaudojimo vietomis. Tik pasinaudojant arklio patarnavimu, keleivis tikėjosi pasiekti pageidaujamą vietą. Ir arklių skaičius, atsiradus gelžkeliams, ne mažinosi, bet didinosi.

Pradedant platintis automobiliams ir trokams, tikrai tikėtasi, kad arkliams ateina galas. Bet ir čia, nors tai kiek ir užkenkė normaliam arklių skaičiaus augimui, bet nesustabdė jo.

Nors automobiliai ir trokavada arklius daugely darbu, bet arkliams liko da-plati dirva jų egzistavimui, kur gazolinai maitinamas sutvėrimas buvo bejiegis—tai so džiaus ukė.

Bet štai užgema ukės traktoriai,—arklių konkurentai ir sodžiaus ukėje.

Traktoriai netrukus pasirodė stipriais arklių konkurentais. Ir galimas dalykas, netolimoje ateityje, pagerin traktorius, arkliai bus laipsniškai išstumiami iš sodžiaus ukės darbu.

Reiskia, gal jau netoli tas laikas, kuomet arklys, tas žmogaus darbo draugas, liks tik pridėckiniu sutvėrimu, atlikimui tik kai-kurių, mažiau svarbių darbu.

PASISKAITYKITE!

Gimtinė.

Malonus lizdas paukšteliai,
Kurį tėvai jo supynė;
Meili ta grėčia berniui,
Kur jo tėveliai, gimtinė.
Svetur nors šildo saulutė,
Nušviečia dangų mėliną:
Meiliaus bet ten, kur matutė
Mus užsupo ir užaugino.

00—00

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(versl.)

PASIAUKAVIMAS.

Ferruccio namuose šį vakarą viešpatavo nepaprastė tyla. Tėvas, krautuvėlės savininkas, kartu su žmona išėjo į Forli prekių pirkty. Jie pasiėmė ir mažutę Luidžiną, kurią norėjo akių gydytojui parodyti. Jie žadėjo ryto, grįžti.

Buvo pusianaktis. Moteriškė, kuri dieną atėidavo ruošti, sutenus išėjo. Namie paliko tiksliai suparalizuota senelė ir tryliko metų Ferruccio.

Jų namelis buvo šale vieškelio, trijuose varstuose nuo sodžiaus. Aplinkui nebuvo nė vieno triobesio, tiksliai du mėnesių atgal sudegusi aludė, ant kurios dar riogsojo iškaba. Už namelio buvo aptvertas daržas, vienos durų ejo į daržą, antrosios pro krautuvėlę į vieškelį. Aplinkui buvo tyruma.

Taigi buvo pusianaktis, lijo ir putė smarkus vėjas. Ferruccio ir senelė dar nemiegojo ir sėdėjo kambaryje.

Ferruccio grįžo namo vienuoliktą valandą ir senelė nekantriai jo laukė, prikalta prie plačios kedės, ant kurios sėdėjo ištisas dienas o kai dusulis nuleizdavo gulti, tai ir naktis.

Lietaus lašai langus barškino, buvo labai tamsu, Ferruccio grįžo namo nuvargęs, purvinas, sudraskytu švarkeliu ir su guzų kaktose: jis su drągiais akmenukais žaidė ir kaip paprastai esti, susipėsė; prie to dar jį praliosė visus soldai ir griovyje kepurę pametė.

Nors virtuvėje žibėjo mažutis žiburėlis, vienok senelė tuojau pamatė, koks Ferruccio grįžta, ir liepė jam papasakoti apie savo elgesį.

Jinai mylėjo šitą berniuką ir, užgirdusi jo pasakojimą, pradėjo verkty.

— Tu blogas vaikas, — tarė jinai, — tu negaili savo vargšės senelės. Tėvų nėra namie — tai tt ir naudojiesi proga, kad man nemalonumą suteikusi. Visą laiką palikai mane vieną! Tu manęs ne kiek negaili! Saugokis, Ferruccio! Tu blogu keliu eini; jis tave geranautė. Daug, kaip ir tu, pradėjo ir blogai baigė. Ispradžios bėga iš namų susiginciję su kitais berniukais, pinigų pralošia; paskiat pamažėl vetoj akmenukų pradeda vartoti peilius, pradeda vogty.

Ferruccio stovėjo nuosaliai, prie indaujos prisiliejęs, susiraukęs ir nuleidęs galvą, nuo peštynių dar tebedrebėdamas. Pluoštas rusvų plaukų apidengė kaktą, ir mėlynos akys atkakliai žemyn žiūrėjo.

— Taip, nuo žaidimų prieina prie vagystės, — tęsė senelė, apsipliusi asaromis. — Pagalvok apie tai, Ferruccio. Atsimink must miestelio išgama, Vito Mocconi, kuris dabai miestuose bastosi. Dar jam dvidešimts ket-

veri metai, o jau du kartu kalėjo ir badu numarno savo vargšę motiną, kurią aš gerai pažinau. O tėvas jo iš gėdos ir nusiminimo išvažiavo Šveicarijon gyventy. Atsimink tą nelaimingąjį, su kurio tavo tėvas nenori sveikintis, kuris nuolat bastosi su niekšais, dar už jį blogesniais, kol, pagaliaus, katorgon nepakliūs. O aš juk jį vaiką pažinau, jis taip pat, kaip ir tu, pradėjo. Pamastyk, juk ir tu gali padaryti savo tėvams tai, ką jis padarė.

Rerruccio tylėjo. Jo širdis buvo neblogo. Jis buvo geras berniukas, ir jo lapavimai paėjo daugiaus iš perdaug turėjimo liuso laike ir drąsos, negu iš blogų palinkimų. Išdalis ir tėvo buvo kaltybės: laikydamas sunaus sielą palinkusią į gera ir dargi pasiaukuoti sugėbancią, davė jam liuosybės ir laukė, kol pats vaikas susipras. Taip, jis daugiaus buvo geras, negu blogas, vaikas; bet atkaklus ir ne nuolaidas; net ir tada, kada jo širdis buvo gailėsio pilna, jis negalėjo priversti savęs pasakyti tuos žodžius, už kuriuos viską galima at eisti, — jis negalėjo pasakyti:

— Taip, aš blogai pasielgiau, prižadau laugiaus taip nedaryti — atleisk man!

Kartais jo širdis buvo meilės pilna, bet puikybė neleidė savo jausmo parodyti.

— Ak, Ferruccio! — tęsė senelė, matyda-

na, kad jisai tyli. — Nejaugi tu ne vieno gero žodelio nepasakysi! Tu matai, kad aš iebeilgai gyveniu. Iš kur tau randasi drąsos nane kankinti, priversti verkty tavo motinos motiną, tokią seną, vieną koja kapuose esančią senelę. Juk vargšė tavo senelė tave liuliavo naktimis ir dažnai dėlei tavęs nevalgė. Nejaugi tu tai nežinai? Aš sa'ydavau pati sau: — Šis vaikas bus mano paguoda! O tu dabar mane kapuosai varai! Aš noriai atiduočiau likusįjį savo gyvenimą, jei tik tave pamatytiau gerą ir klausinai, kaip seniau... kada aš tave bažnyčion vedžiojau — atmeni, Ferruccio? atmeni, kaip tu, budavo, prikiši mano kišenes akmenukų ir žolės, o paskui tave miegantį nešdavau namo? Tada tu mylėjai savo vargšę senelę. O dabar, kada mane suparalizuavo, man eikalinga tavo meilė taip, kaip ir oras kvėpa-

imui, nes pas mane, pas vargšę pusgyvę, daugiaus nieko pasautyje nebėra!

Ferruccio jau norėjo pulti ant senelės kaklo, tik staiga užgirdo bildesį gretimame kambaryje. Bet jis nesuprato, ar tai langinės belizės, ar kas kita.

Jis pradėjo klausyti.

Labai lijo.

Bildesys atsikartojo.

Senelė irgi jį užgirdo.

— Kas tai? — neramiai jinai paklausė.

— Lietus, — sumurmėjo berniukas.

— Taigi matai, Ferruccio, tarė senelė, sluostydama ašaras, — tu man prižadi būti geras vaikas, kad nebepriversi daugiaus senelės verkty.

Bildesys vėl pasigirdo.

— Tai ne lietus! — išbalusi sušuko senelė — eik pasižiūrėty!

Bet tuojaus suriko:

— Ne, ne, čia pasilik!

Ir sučiupo Ferruccio ranką.

Abu sulaikė alsaviną, bet nieko, apart ietaus, nebuvo girdėties. Staiga jiedu krupelėjo, jiems pasigirdo gretimame kambaryje žingsniai.

— Kas tenai? — paklausė berniukas, vos kvėpuodamas. Tyla.

— Kas tenai? — atkartojo apnires Ferruccio.

Vos spėjo jis pasakyti tuos žodžius, kaip jis ir senelė baisiai sušuko.

Kambarin įsiplešė du žmogų: vienas su čiupo berniuką už kaklo ir suspaudė burną,

antrasai sumygo senelės gerklę.

— Tylėk, arba mirsi! — suriko pirmasai.

— Tiksliai prasičiaupk, — tarė antrasai ir užsimojo peiliu.

Abiejų veidų buvo juodomis skepetaitėmis apdengtu, tiksliai akimis buvo paliktos skylutės.

Valandėlę nieko daugiaus nebuvo girdėties, tiksliai sunkus visų keturių alsavimas ir lietaus užimas.

Senelė, akis išvertusi, kriokė.

Tasai, kuris laikė berniuką, jo ausin pasakė:

— Kai te tėvo pingai?

Berniukas, iš išgąscio drebėdamas, tyliai balseliu atsakė:

— Štai ten... indaujoje.

— Eiva, — tarė žmogus ir nutempė jį gretimajin kambarin.

Tenai ant grindų švietė lemputė.

— Kame indauja? — paklausė žmogžudys.

Berniukas, baigdamas uždusti, ranką padė indaują. Tada, kad jis nenubėgtų, žmogžudys paklūpė jį ir jo galvą įspraudė tarį savo kojų, kad gelėtų pasmaugty, jei berniukas mėgintų rėkti.

Laikydamas peilį dantyse ir vienoje rankoje švitarėlį, jis antra ranka ištraukė iš kišenės smailą geležkalį, nulaužė spyną, atidarė indaują ir įvairiais daiktais pradėjo savo kišenes kimšti.

Pagaliaus jis vėl sučiupo berniuką už kaklo ir nutmpė ten, kame antrasai žmogžudys senelę smaugė. Antrasai pusbalsiai paklausė pirmojo:

— Radai?

Draugas atsakė:

— Radau! — ir pridūrė: — pasižiūrėk kieman.

Tasai, kuris laikė senelę, nubėgo prie durų, išeinančių į daržą, norėdamas sužinoti ar nieko ten nesama, ir iš gretimajo kambario pusbalsiai ne tai pasakė, ne tai sušvilpė:

— Eik!

Atrasai, vis dar spauzdamas Ferruccio gerklę, parodė jam ir prasimerkusiai senelę peilį ir tar:

— Tiksliai prasižiokite, tai aš tuojau ir jus papjausiu!

Tuo laiku kaž-kur toli pasigirdo dainavimas.

Žmogžudys skubiai pakreipė galvą į duris, ir nuo staigaus judėjimo skepetaitė nuo veido nukrito.

— Macconi! sušuko senelė.

— Prakeikta senė! — suurstė žmogžudys, matydamas, kad jinai jį pažino, — tu turi numirti.

Ir jis užsimojo peiliu.

Bet Ferruccio, baisiai surikęs, ir kaip žaibas, puolė prie senelės ir užustojo ją savo kunu.

Žmogžudys išbėgo, pastumėjęs skobnį ir apvertęs lempą, kuri užgeso.

Berniukas pamažėl atsiklaupė ir, apkabines rankomis senelę, ant jos krutinės paguldė galvą.

Praslinko lent kelios valandos. Kambaryje buvo visiškai tamsu; dainavimas vis tolinosi.

Senelė atsipeikėjo.

— Ferruccio, — silpnu balseliu jinai pasaukė berniuką.

— Senelė! — atsakė berniukas.

Senelė dar norėjo kaž-ką sakyti, bet išgąstis jos lūpas sučiupė. Jinai trypė patylėjo, paskiau, visa drebėdama, paklausė:

— Išėjo?

— Išėjo.

— Jie manęs neužmušė, — sumurmėjo jinai.

— Ne, neužmušė, — silpnu balseliu prabilo Ferruccio.

— Jie išnešė pingus... bet ten nedug buvo; tėvas beveik visus pasiėmė su savimi.

Senelė atsiduso.

— Senelė, — tarė berniukas, vis tebeklūpėdamas ir spauzdamasis prie senelės, — miela senelė, juk tu mane myli? taip?

— O, mano vargšė berneli! — atsakė jinai, padėjusi ant jo galvos ranką, — turbūt labai išsigandai, mano meiluti? O, Viešpatie, Dieve; Kodėl męs patamsy, man baisu, užiebk žiburį.

— Senelė! — tęsė Ferruccio, — aš tave vis griaudinau...

— Ne, ne, mielasai, nekalbėk taip, aš riską užmiršau, nereikia ir minėti, — aš tave taip myliu!

— Aš tave vis tik griaudinau, senelė, — silpnu ir drebančiu balseliu atkartojo berniukas; — bet aš visados tave mylėjau. Tu man atleidi? Atleisk, senelė.

— Atleidžiu, atleidžiu, mano branguti, visa širdimi atleidžiu — nejaugi aš neatleisčiau? Atsistok, mielasai; niekados tavęs nebebarsiu. Tu geras! Užiebkiva žiburį. Kelkis, Ferruccio.

— Ačiu, senelė, — silpstančių balsu tarė berniukas. — Dabar... aš patenkintas. Tu mane atmįsi, senelė... Tu mane atmįsi, senelė... tiesa? Tu visados minėsi... savo Ferruccio?

— Ferruccio, mano berneli! — nustebusi neramiai sušuko senelė, rupindamasi jo veidą pamatyti.

— Minėk mane, — vos girdžiamai dar kartą septeilėjo berniukas. — Pabūčiuok maną... tėveli... Liudži... Sudiev, senelė...

— Apsaugok, Dieve, kas tau yra? — sušuko senelė, sučiupusi berniuko galvelę, ant jos kelių gulničią, paskiau baisiai pradėjo šaukti:

— Ferruccio! Ferruccio! Ferruccio! Mano vaikel! Širdelė mano! Visi šventieji, padėkite man!

Bet Ferruccio nebeatsakė. Mažas karžygis išgelbėjo savo motinos motiną; žmogžudys išbėgdamas perdūrė peiliu jo nugarą, ir berniukas atidavė Dievui savo dvasią ir nekalta sielą.

(Toliaus bus)

DUSAVIMAS.

Statistika parodo, kad apie septinta žmonių dalis išmiršta nuo plaučių sugedimo vienkioj ar kitokioj formoj, bet nėra priežasties, kam tas turėtų buti, jei tik žmonės bandytų atsizinti, kaip reikia kvėpuoti. Jei tik manai, kad turi plaučių ar gerklės kliautį, tuojaus bandyk paprasai giliai, pilnai kvėpuoti. Tas yra geriausias už by kokius vaistus, jei gedimo procesas nėra dar pertoli nuėjęs. Pri-pildyk kiekvieną savo sutraukų neveikiamų plaučių colį tyru, gyvastį duodančiu oru, o gamita padarys viską, kas reikia. Nė dešimta žmonių dalis nežino kaip reikia priderančiai kvėpuoti. Pradėk įtraukti orą per nosis, pamažį išplešk krutinę ir pripildyk žemutinę plaučių dalį, paskui viršutinę iki kiekviena celė bus pilla; paskui išpusk palengva per atidarytą truputį burną. Kaip oras tarytum yra istuštintas iš plaučių, įtrauk pilvo raumenis ir sutrauk palūcius dar labiaus, išvarydamas laukan didelę pasilikusio oro dalį, kuris visuomet pasilieka net po paprastam atdarinimui.

Svarbiausiu nervu centru yra dirksnia-inklis esąs pilve. Nuo priderančio šito nervų gnuito veiksmo tiek daug priklauso, kad tulyrašytojų jis yra vadinama aštrionis smegenimis. Mankštykis šitaipos: atsigulk gražiai aukštiekninkas, atleisk ant valandos visus kūno raumenis, paskui greitai ir smarkiai sukelk žemutinę krutinės dalį kokią dvidešimtį kartų. Šita mankštynė sustiprina labai įžny-niai smegenis ir nervišką taislą.

TELEPHONE:
YARDS 155
YARDS 551

Res. Phone Drove 7781

LIETUVIŠKA APTIEKA

F. A. JUOZAPAITIS, R. PH.

DRUG STORE

Pildome Visokius Receptus

3601 So. Halsted Street

Kampus 36tes Gates

CHICAGO

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mēs matome šviesią, giedrą dieną, nės matome tamsią naktį, matome labai giedras atmalnas — iš giedros i lietu, audrą, sniegą, matome dangy braiznėlius žaibus, girdime gyvybe drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliui žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokeriopą atmainą labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygelėje

Akyvi
Apsireiškimai
Sviete

KAINA 25 CENTAI

Pinigus siųskite

'LIETUVA'

3253 SO. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

Keturių Veiksmių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS

Labai tinkanti perstatymui

Lošime

Dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris.

KAINA 35 CENTAI

Užsakymus su pinigais siųsti

'LIETUVA'

3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

KENOSHA LIETUVIŲ

ATYDAI.

Gen. Agentas: P. Beišis,

182 N. Howland Ave. Šiose

vietose galima gauti kas va-

karas "Lietuvą":

S. Džiaugis, 46? Jenne St.,

J. Gotautas, 253 Milvaukee

J. Poteliunas, 353 N. Cihcago

A. Pelis, 552 Grand Ave.

St. Jocius, 900 Jenn. St.

Jurgis, budamas unijistų, žinojo, kad tai melas...

Piešė JONAS STANKUS

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIŲ KAREIVIŲ ORGANIZACIJOS SUSIRINKIMAS.

Ateinantis susirinkimas lietuvių-kareivių organizacijos atsisbus nedėlioje, sausio 19-tą, lygiai ant 2-jų po pietų. Ausros Vartų bažnytinėje svetainėje, 2323 W. 23rd Place.

Po trumpo susirinkimo priėmimui naujų narių bus sutvarkomas kareivių formacijos ir lavinimas.

Kviečiami yra visi vyrai lietuviai nuo 18-ko iki 45-kių metų, ypatingai buvusieji kareiviai.

C. Kasputis.

IS BRIDGEPORTO.

Leib-Gvardija D. L. Kunigaikščio Vytauto paskutinia me savo susirinkime nutarė iš savo izdo paaukauti Lietuvos reikalams \$300. Vėliau draugijos nariai dar sudėjo kelias dešimtis doliarų.

Tie pinigai dar neišsiųsti dėlto, kad nariai nesusitaikė, į kurį fondą pinigus pasiųsti. Vieni nori į Tautos Fondą, kiti vėl nori į Lietuvos Nepri-gulumbės Fondą.

Nedėlioje bus šios draugijos metinis susirinkimas Šv. Jurgio parapijinėje svetainėje, 1-mą valandą po pietų.

Kadangi paskutiniu laiku pasirodė, kad Lietuvos Nepri-gulumbės Fondas sumaniau kovoja už Lietuvos Laisvę, taigi ir aš, kaip narys D. L. K. Vytauto Leib-Gvardijos, patariu šiai draugijai nutar-tus pinigus ateinančiame susirinkime paskirti į Lietuvos Nepri-gulumbės Fondą.

D. L. K. Vytauto Narys.

IS KARĖS SUGRIŽTA 600 CHICAGIEČIŲ.

Sausio 16-tą dieną atplaukę į Newport News, Va., karės laivas "Rhode Island" iš Francūzijos išsodino 5-tą batalijoną kulkasvaidžių šovikų —išviso 687 vyrus. Iš jų 600 vyrų paeina iš Chicago.

Tuom tarpu jie randasi Camp Stuart, laukdami įsakymų eiti į demobilizacijos vietą nusiservavimui.

Nors Chicago vaikinai ir nebuvo mušio ugnyje, bet laike paskelbimo taikos jie buvo visai arti karės fronto.

Penktas batalijonas atplaukė į Francūziją spalio mėnesyje ir tapo pasiūstas prie Lan-gress, 50 mylių į pietus nuo Verduno, iškūr jau su didžiulėmis kanuolėmis galima buvo pasiekti priešą.

Čia jie užbaigė savo prisirengimą ir jau laukė įsakymo, kada palieps jiems stoti į mūšį, bet tuom laiku karė ir pasibaigė. Jie buvo priskirti prie antros Amerikos armijos.

Nors vaikinai negalėjo dąsigauti į mūšį, visgi džiaugiasi namo sugrįžę. Jie turėjo puikiausią kelionę; dauguma parsivežė visokių liekanų ant atminties, pav., voikiškų šalmų, šautuvų ir kitokių daiktų.

Iš sugrįžusių surašo matyti, kad yra ir keletas lietuvių chi-

lagiciečių. Čia paduodame jų vardus:

Stanley Kelpas, 2324 W.

22-tra gat.

W. J. Gramackis, 2248 W. 18-ta gatvė.

Žinoma, gal yra ir daugiau bet pravardės sukraipytos, negalima atskirti nuo lenkų.

"BIRUTĖS" KONCERTAS.

Nedėlioje 19 dieną sausio Muzikos Draugija "Birutė" vadovaujant p. St. Simkui, rengia didelį ir gražų koncertą, kuris atsisbus Bohemian Slovak-American Svetainėje, prie 1440 West 18-tos gatvės.

Programas bus labai įvairūs ir ji išpildys geriausios lietuvių muzikės spēkos. Bus duetai, kvartetai, trio, solo, "Birutės" vyrų ir "Birutės" moterių chorai. Taipiau "Birutės" mišrus choras padainuos naujų ir negirdėtų dainų. Pradžią koncerto lygiai 8 valandą vakare.

Norintieji tikrai gražių dainų pasiklausyti ir smagiai laiką praleisti gali drąsiai eiti į šį koncertą—neapsivils.

IS BRIGHTON PARK.

Šiuomi pranešame Brightonparkiečiams, kad visų Lietuvių Draugijų susirinkimas atsisbus subatėje 18 d. sausio 1919 m. 7 valandą vakare, Tamo Miežinio svetainėje prie 3834 S. Kedzie ave.

Visų Draugijų atstovai malonėkite atsilankyti paskirtame laike; kurios Draugijos dar neturite išrinkę atstovų, tai malonėkite valdybos atsilankyti. Nepamirškite šios progos, nes jau atėjo laikas mums susiristi į vieną kuną ir pradėti bendrą darbą dirbti.

Kviečia senas Komitetas.

PRANEŠIMAS.

Lietuvių Tautiškų kapinių visuotinis susirinkimas įvyks Nedėlioje, sausio 19-tą dieną, 1-mą valandą, po pietų, Mildos svetainėje prie Halsted ir 32-ros gatvės. Malonės susirinkti visi kapinių globėjai, Draugijų delegatai ir lotų savininkai. Nors buvo pasiūsta žinia visiems per atvirutes, bet daugelis dėl nepildymo savo naujų antraščių ir dėl neprisistatymo per draugijų raštinkus savo delegatų antraščių, liko be informacijos. Tokiu būdu skelbiame per "Lietuvos" Dienraštį, kad visi prigulintieji prie Tautiškų kapinių yra kviečiami nesivėluoti su pribuvimu į susirinkimą, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarimui.

Kviečia Valdyba.

IS BRIGHTON, PARK.

Brighton Parko jaunimas gali pasidžiaugti iš pereitų 1918 metų savo veikimo, nors pradžioje metų matėsi pavojus veikimui iš prieštasties paimimo daugelio draugų ir kariūnėnų. Buvo tikėtasi, kad dėl tos prieštasties viskas judėjimas turės apmirti, bet viskas išėjo kitaip. Pasilikusieji draugai veikė kiek galėdami ir tas triušas nepasitiko be naudos. Mums nebus gėdos sugrįžusius mūsų draugus iš kariūnėnų pasitikti, nes netik jų pradėtą darbą palaikėme, bet ir daugelį naujų draugų išlaviname.

Brighton Park yra jauniausia lietuvių kolonija, bet mes nuo

kitų lietuvių kolonijų veikime neatsilikame. Mes turime savo chorą ir dramos skyrių. Šiuos abudu skyrius palaiko Keistučio pašelpinis klubas, kuris rūpinasi lietuvių apšvietu ir yra didžiausia draugija mūsų apšvietimui nes turi apie 340 narių. Į Keistučio klubą priguli vyrai ir moteris ir abiejų lyčių nariai turi lygias tiesas. Apart choro ir dramos skyrius klubas turi ir savo knygyną. Knygas gali gauti iš knygyno parsinešti namo visi klubo nariai su išlyga, kad knygos turi būti į mėnesį sugrąžintos į knygyną. Knygyne yra visokio turinio knygų.

Choro ir dramos skyriuose lavinasi abiejų lyčių nariai. Choras gyvuoja apie 4-ri metai iš-karto buvo vien tik vyrų, bet dabar jau metai kaip virto į mišrų chorą. Choras stovi ant gerų pamatų, laiko savo repeti-cijas kas pėtnyčios vakarą 1. Mažieno svetainėje 3834 S. Kedzie ave. Geistina būtų, kad jaunimas lankytusi į repeti-cijas kuodaugiausia kaip merginos, taip ir vaikinai.

Dramos skyrius irgi gyvuoja apie 4-ri metus, dabar turi ke-leta gerai išlavintų merginų ir vyrų artistų-lošėjų. Lavinimasi atsiubna, kas seredos vakarą. Dramos skyrius stato ant scenos veikalą "Motinos Sirdis," lošimas atsisbus 2 d. vasario Pulaskio svetainėje.

Keistučio pašelpinio klubo metinis susirinkimas atsisbus nedėdienyje 19-tą d. sausio Liberty svetainėje prie 3025 S. Kedzie ave., 1-mą valandą po pietų. Kar dar nepriklaušo prie šio klubo, malonėkite ant susirinkimo atsilankę prisirašyti. Įšime susirinkime klubas žada parodyti chiegiečiams, kaip reik Lietuvos liuosybę šelpiti; tikimasi, kad klubas paaukausias diktoką aukų Lietuvos reikalams.

Keistučio klubas su kitomis vietinėmis draugijomis mano pastatyti svetainę. Brighton Parke svetainė labai yra reikalinga, nes svetainės čia visai nėra. Tulos draugijos jau turi ir delegatus išrinkusius dėl sujungimo visų draugijų statymui namo. Draugijos malonėkite tą klausimą gerai susirinkusios iš-gvildinti, kad būtų visiems aiš-ku namo statymo klausimas.

Draugai ir draugės Brightoniečiai! Eikime prie darbo visi išvien, kur vienybė, ten yra ir galybė. Taigi dirbkime, idant ateinantį rudenį turėtume savo svetainę, kad niekas daugiau mums negalėtų užmetinėti.

Sirata.

PONŲ ZOLPIŲ STUBA APLANKĖ MIRTIS.

Gerai žinomų Chicago veikejū ponų Zolpių stubą, 3321 S. Mospratt St., aplankė kietasirdė mirtis. Ji atskyrė nuo tėvų, jų mylimą 6 mėn. sunelį Juozuką, kurs mirė vakar 6 val. vak. Laidotuvės atsisbus panedėlyje, sausio 20 d., ant Šv. Kazimiero kapinių.

Dr. Virginia Narbutt

Physician & Surgeon
3001 West 22nd Street
2111 Marshall Blvd.
Ofiso valandos:
2 iki 4 po pietų
7 iki 9 vakare
Tel. Lawndale 660
Gyvenimas:
Tel. Rockwell 1681

PEIKALINGA mergina, arba moteris prie namų darbo. Prašom atsiskaityti šiuo antraštu:

J. Baukus,
8428 Vincennes Av., Chicago
Telephone Stewart 9893

Ant Pardavimo.

\$14,000 vertės namą galima dabar nupirkti už \$8,500.00. \$1,500.00 įnešti, likusius kaip randą. Namai yra ant 3 lubų augščio murinis, juodo akmens frontas, vidus ąžuolo išpuoštas, pirmas augštas šiltu vandeniu apšildomas, 6 pagyvenimai su maudyne ir visais įtaisymais, 3 po 6 ir 3 po 4 kambarius. Murinė garage 2 lubų augščio, kuriam galima įtalpinti 4 automobilius, randos neša \$110.00 į mėnesį, arba \$1,320.00 į metus.

M. J. KIRAS,
3331 S. Halsted St.

PARSIDUODA—3725 S. Lowe Ave. and dviejų augščių murinis namas su beismonitu 7 pėdų augščio, vertės \$5,000, gali nupirkti už \$3,400. Imokėti tik \$500., likusius kaip randą. Nepraleisk tos progos, ba tas namas bus greitai pardotas.

M. J. KIRAS,
3331 S. Halsted St.

PARSIDUODA medinis namas, dviejų augščių 4 pagyvenimai po 4 kambarius, vertas \$3,000.00, atiduoda savininkas už \$2,800. \$300.00 imokėti, likusius kaip randą. Randos neša \$35.00 į mėnesį, \$420.00 į metus.

M. J. KIRAS,
3331 S. Halsted St.

PRAPARTE Indiana Harbor. Parduosiu už \$5,800. Gera vieta dėl beikerio arba kitam būniui viduryje miesto, tarpe lietuvių ir lenkų. Randa mėnesinė \$80.00.

P. Slaužis,
2515 Clara Pl., Chicago.
Telephone Humboldt 6277

TURĖSITE PELNĄ.

Pirkite tuojaus sekančius namus, kurie dėl nekurių priežasčių parduoda labai pigiai, ant kurių kas greitai pirs, turės gerą pelną.

Parsiduod 4 familijų po 4 kambarius murinis namas, randos neša \$40.00 į mėnesį. Prekė tikai \$3350. Randasi ant 34-tos ir Auburn Ave.

Parsiduoda 3 familijų po 4 kambarius namas, randos neša \$30 mėn. Prekė \$1950. Randasi ant Emerald Ave. ir 28-tos gat.

Parsiduoda 2 familijų po 6 kambarius, cementiniu beismentu, beveik naujas murinis namas. Su vėliausios mados sutaisymais ir maudyklėmis. Taipgi su muriniais porčiais. Prekė tikai \$4250.

Visi parsiduoda su mažu imokėjimu, kuriuos pačios randos pabaigs išmokėti.

Norėdami pamatyti minėtus bagenus, kreipkitės tuojaus pas Liberty Land & Investment Co., 3301 S. Halsted St.

DR. M. T. STRIKOL LIETUVIS

Gydytojas ir Chirurgas

1757 W. 47th St.

Ofiso Telefonas Boulevard 160

Ofiso Valandos: 11 ryto iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakar

Nedėliomis nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

Namai 1107 Oakley Blvd.

Telefonas Seely 420

Dr. A. J. Karalius

ULSISENĖJUSIOS

LIGOS

Utarinkais

Ketvergais,

Subatomis ir

Nedėliomis

Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.

3303 SO. MORGAN STREET

H. LEIBOVITZ

Persikele atgal

in savo

seną vietą,

kur

pirmiaus

buvo

1650 W. Van Buren St.

arti Paulina Street

DYKAI \$300.00 DYKAI

busišdalinta

ant 6 maskinio baliaus

kurį rengia

Lietuvių Baltos žvaigždės Pašelpinis Kliubas

Subatoj, Sausio 18, 1919

M. Meldazio Svet,

224 W. 23rd Place

Visa lietuvių jaunuo-menė yra kviečiama nepraleisti šito išskilmingo vakaro, atsilankyti ir paimti viršminėtą dovaną, (prize) priegtam puikiai pasilinksminai, puikioje svetainėje, prie puikios muzikos. Kito tokio vakaro bus, ilgą laukti. Su pagarbo, vardan L. B. Ž. P. K. Kom.

Tarnaujant Pagamintojui ir Naudotojui.

Gyvulių Augintojai Nori

- Augščiausių kainų, kokias jo gyvuliai atneš.
- Užtikrintą rinką per 12 mėnesių į metus.
- Pardavimo išiegas išsiai visą pasaulį.

Mėsos Naudotojai Nori

- Mėsos pagal žemiausią kainą, už kokią tikėtai galima pirkti.
- Pastovų pagaminimą, lygiai žiemą kaip ir vasarą.
- Distribucija, kuri pristatys mėsą šviežią, skanią, saldžią ir geriausia me stovyje.

Šiuos dalykus Armour ir Company gal parupint todėl kad Armour organizacija žingavo eilę su tarptautiskais pareikalavimais.

Kuomet Armour pradėjo perdirbinėti atlikusias dalis gyvulių į parduodančius priedinius produktus, farmerys pelnijo, nes tuomet buvo galima apmokėti jam už ČIELA GYVULI, į vietą vien tikai už mėsą, kaip ir lajų. O kadangi priediniai produktai atlygina diktoką dalį produkcijos lėšų, tai naudotojas moka mažiau už mėsą.

Kuomet Armour and Company pradėjo budavoti refrigeratorius vagonus ant didesės skalės, šviežia jautiena, kiauliena ir aviena tuojaus tapo prieinamos visuose sezonuose ir visuose naudojimo centruose. Ir su Armour filijomis, kuriose laikoma užtektinai maisto, idant padarius jas nepriklausomomis nuo geležinkelio nepastovumo, ir galinčioms išskirstyti sulgy krautvinių reikalavimų, gyvulių augintojai turi padrasinimą, kad tikrai galėsia parduoti, o naudotojai yra užtikrinti gausia nuojatinį patikimą mėsos pristatymą.

Nieko tokio nėra, kas galėtų sulaukyti bile kokią Packing kompaniją nuo budavojimo ir operavimo savo nuosavų refrigeratorių vagonų. Neigi jos yra sulaukos nuo užlaikymo savo filijinių Distribucijos stočių.

Dalykas mat yra tame, kad Armour and Company permatydami, kad nacionalis biznis negalėtų būti vedamas kitaip, kaip tikrai ant nacionalės skalės, PABUDA-VOJO šiuos vagonus ir parupino reikalingus parduotuvės pragumus. Ta sistema yra kilus iš reikalingumo, ir idant suteikti paarnavimą, kurio nuo jos tikimasi, ji turi operuoti savo visatoj. Ji negali būti tobula, jeigu bus kur-ranka-kurkoja, arba po išsklaidyta manadžeryste. Net pati biznio ypatybė yra tam priešiniga.

Laikas, ir didžiausia ko-ordinacija bei tobulumo, yra pirmiausi reikalavimai pasiekiamam vedimui maisto pro ukeljos. Tokiose aplinkybėse tikrai vienas budas tegali būti atsiekimui augščiausio įpaissio tobulumo, o tuomi būdu yra—daryti taip, kaip Armour ir Co. daro: su prisirengimu ir persiuntimo pragumais, po viena rimtai-plačia manadžeryste.

ARMOUR AND COMPANY

Neparpuok savo Liberty Bondsų

Nes jie yra geriausias investentas pasaulyje.

TEATRAS IR BALIUS

RENGIA

Lietuvių Teatrališkas Kliubas Lietuva

Ned., Sausio-January 19, 1919

Pelnas nuo šio vakaro skiriamas Lietuvos Laisvei

SCHOOL HALL SVET.

Kampas 4 tos ir Honore Gatvių

Pradžia lygiai 6 val. vak.

Išžanga 3 c ir augščiau

Scenoje statoma keturių veiksmų penkių atidarymų drama iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, vardu:

"DU BROLIU"

Visiems žinoma, kad klubo vakarai yra rengiami daug įvairiau kaip kitų ir į tuos vakarus atsilanko daugiau publikos ir visi buna mandegiai priinti, o atsilankę tuomi sušelpsite Tėvynę-Lietuvą